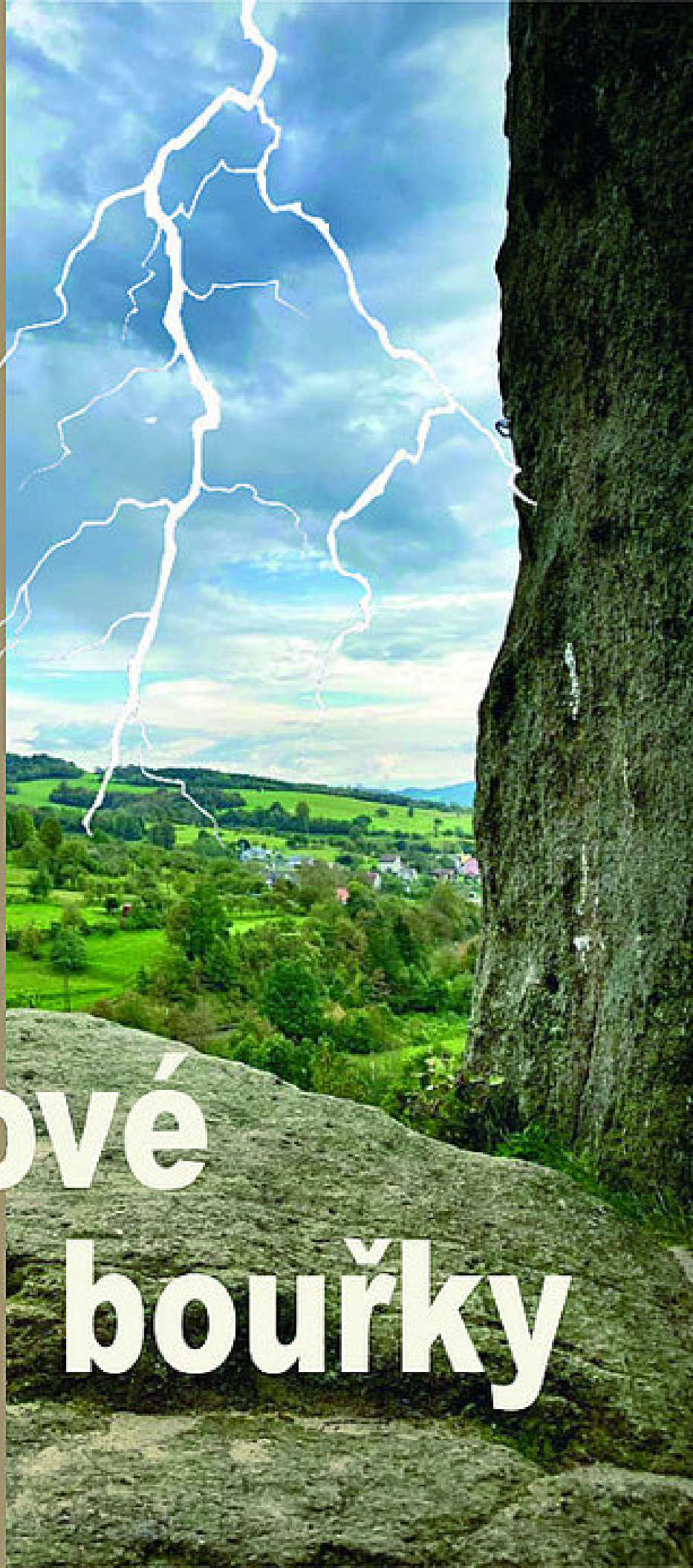

Oliva Foglová
a zločiny ve Staré osadě

Jaroslava
Šálková

Srpnové bouřky

Jaroslava Šálková

Srpnové bouřky

(Zločiny v chatové osadě)

© Jaroslava Šálková, 2023

cover © Ilka Pacovská, Jaroslava Šálková 2023-2024

I.

Od západních kopců se do krajiny kolem městečka Poříčí roztahují temná mračna. Srpnové slunce ještě před polednem s důvěrou prosvětlovalo mlhavou oblačnost, ale nyní bázně ustoupilo za řeku. Prach z podmítnutých polí se větrem žene přes náves a růže u pomníku padlých vadnou.

Dvakrát zahřmělo, vzdáleně a dlouze.

V zahrádce venkovské hospody sedí u piva místní zemědělec a upřeně hledí na vchodové dveře. Osud ho vyzývá, aby trpělivě čekal, kdo z hospody vyjde jako první. Je to takový přirozený výběr. Muž pravou rukou svírá lopatu, chvílemi otírá zpocenou dlaň o ušpiněný pracovní overal a mumlá si pro sebe:

„Jen aby to nebyla ženská. Tu nechci. Ženská se nepočítá.“

Znovu vzdáleně zahřmělo, a muž s lopatou se zachvěl.

V chodbě za dveřmi zazněl hovor. Někdo tam pronesl:

„...aby nás to nechytlo – mraky nad hlavou a na Chlum daleko!“

Z hospody vychází první mužská osoba. Je to Doc. PhDr. Ivo Jeřábek, chatař ze Staré osady. Díky rozevlátým šedinám, poustevnický zarostlé tváři a na muže nezvykle krásným očím připomíná pan docent bájnou bytost, která připlula na pohádkové lodi ochutnat zlatý nektar, zurčící z pramene zvaného pípa. Rovněž ústroj pana docenta neodpovídá zvyklostem – práním zašedlá bílá košile u límce jištěná elegantním motýlkem naznačuje, že pan docent na chatě dotrhává pracovní oblečení. Originální celek dotvářejí krátké letní kalhoty v barvě khaki, opasek se skautskou sponou a černé polobotky vyložené lyžařskými ponožkami, nejlepší ochranou proti drsnému chlumskému písku. Není divu, že docent Jeřábek je v poříčské rekreační oblasti známá osobnost. Alespoň od vidění.

I muž s lopatou zasténal:

„Toho ne – toho znám – ten se mi vymluví!“

Když hlouček rozjařených chatařů prošel hospodskou zahrádkou a zamířil k chalupám, aby se včas dostal k mostu v Borové a potom přes řeku do rekreační oblasti na protějším břehu, zemědělec se zvedl od piva. Výraz jeho tváře ztvrdl jako na těžkou práci navyklé dlaně. Pevně uchopil lopatu a potácivým krokem se vydal za nimi.

Jako lovec za kořistí.

Osudu neunikneš.

Znovu zahřmělo, tentokrát se i zablesklo.

Radost z blížící se bouřky neměl ani důchodce pan Spěvák (přes léto bydlí se svou protivnou ženou v chatě ve stráni nad Horním potokem), který právě v návalu spravedlivého hněvu vrazil do chřtánu Viktora Adámka, provozovatele krčmy U Přístavu, staré krejčovské nůžky. Bylo to hned po tom, co ho Adámek zlomyslným poskakováním lákal za sebou, mával mu těmi nůžkami před obličejem a odporně volal:

„A já si je vystříhám! Všechny si je vystříhám!“

Pan Spěvák mu nůžky z dlaně vytrhl, obrátil je proti Adámkově pokřivené grimase, dal do pohybu rozhodnost a sílu, a už to bylo. Osudný čin provázel pan Spěvák výkřikem:

„Tak si je sežer, blbečku!“

K činu došlo za krčmou U Přístavu, starým kioskem stlučeným z prken tam v jilmovém háji, kde se Horní potok probíjí porostem rákosí do širokého ohybu řeky. Za zadní stěnou krčmy, zčernalou a plnou pavučin, panuje celodenní šero z přerostlého smrkového lesa a nohy tu kloužou

v závějích rezavého jehličí. Sem nikdo nechodí, a to je pro pana Spěváka výhoda, protože po útočném bodnutí se Viktor Adámek sesunul na zem a zůstal ležet. Do jehličí se z jeho podbradku těžce, ale rychle roztékala kaluž krve.

Kdyby se jednalo o zakulacené nůžky pro prvňáčky nebo levné nůžky pro domácnost, snad by stánkař Adámek odešel z místa činu s obrovskou modřinou pod krkem nebo s povrchovým zraněním, které by si ošetřil náplastí z příruční lékárničky. Ale tady útočily těžké kovové nůžky s dlouhými úzkými čepelemi spojenými do ostré špičky, jaké používají profesionální krejčí na rovné stříhy plášt'ových látek. Proto se stalo, že nůžky vjely pod bradu příliš razantně, až pronikly, kam neměly. Krčmář Adámek délku a kvalitu kabátových nůžek nepřežil.

Pan Spěvák zůstal stát nad zhrouceným tělem, smrtící nástroj v ruce, a jeho rozhořčení přecházelo do zlostné zarputilosti. Měl by udělat něco, aby se nevědělo, kdo tuhle závažnou věc spáchal, až se začnou po Adámkovi shánět a najdou ho tady zhrouceného s krvavou ránou pod bradou. Ale kdo by se sháněl? U stolů před stánkem je prázdné. Pan Spěvák a Adámek tam byli sami. Adámková pospíchala brzy ráno do Poříčí k zubaři, v noci se jí uvolnila stolička a měla strach, aby ji nespolkla. Pan Spěvák mohl jít domů a nikdo by neměl tušení, že má s louží pod Adámkem něco společného. Jenomže dnes kolem pana Spěváka štěstí nekroužilo. Na místě činu se objevil svědek.

Od zadní stěny boudy se odlepil do té chvíle neviditelný mladík v oblečení lezce po pískovcích. To není nic zvláštního. K hospůdkám v Nových osadách takoví mladíci chodívají, vždyť za údolím Horního potoka začíná horolezecky vyhlášené skalní město. Mladíkovu zálibu dokazují sedřené lezecké kalhoty s nápadnými čtverci našitých záplat, na rameni mu visí kletřík ověšený svazkem barevných smyček a u pasu cinká

karabina, nutná k upoutání na stěny pískovcových věží, ale především k upoutání obdivných pohledů výletnických slečinek.

Mladík udělal pár kroků k místu činu, poklekl k ležícímu Adámkovi, počínal si jako zkušený horský záchránce, poté zdvihl hlavu k panu Spěvákovi a chmurně pravil:

„To jste tomu dal. Je po něm! Jsem si jistý, že je po něm. Až se přikodrcá sanitka, jen to potvrdí.“

„Zasloužil si to,“ zahučel pan Spěvák. „Byl to neřád.“

„To byl,“ souhlasil horolezec. „Ale co chcete dělat? Měl byste se rozhodnout, jak z maléru ven. Za to jsou těžké roky kriminálu.“

„Co myslíte vy?“

„No, já myslím, člověče,“ pouvažoval horolezec, „že by se více než sanitka hodilo, kdyby se prostě ztratil. U tohohle chlapa nic divného. Sebral se, a je pryč. Co vy na to? Jo, a ještě něco, my jsme s Viktorem měli kšeftík. Dodal jsem mu do stánku za pět prstů koupnou ohnivou vodu, a mám dostat z tržby pětici. Právě si pro ni jdu. Takže spravedlivý by bylo, kdybyste mi ty peníze dal vy. Co říkáte?“

„Pětici? To myslíte padesát korun?“ zmateně řekl pan Spěvák.

Horolezec se rozesmál.

„Pět tisíc, člověče! Tak co? Souhlas? Hrajete o čas, než sem někdo přijde.“

Pan Spěvák přikývl.

Ve stínu zčernalé prkenné stěny stojí za vyřazenou plynovou chladničkou rezavé zednické kolečko, vozívá se v něm dřevo na táboráky. Horolezec se po něm ohlédl.

„Kdyby něco,“ řekl panu Spěvákovi, „všechno zapřu. Nebyl jsem tu. Vzhledem k povaze kšeftíků s Viktorem si dávám pozor, aby mě nikdo nezahlídl. Chodím zadem. Já jsem mimo dění. Jasný, že jo? Abyste věděl –

ty peníze potřebuju. Nejsou jenom pro mě, čeká na ně především těch pět prstů. Nezáleží na tom, jestli mi zaplatí Viktor nebo vy. To je taky jasný, že jo?“

Jistěže bylo.

Problém byl v tom, že pan Spěvák pět tisíc na vyhazování neměl, a kdyby měl, ani by je nedal. Peníze v jeho domácnosti držela pevně v hrsti protivná paní Spěváková. Aby se pan Spěvák dostal ze situace, která na jeho budoucnost nalepila společenskou ostudu a vězení snad do konce života, stačilo přijmout skutečnost, že mládí má silácké vlastnosti, ale stáří si umí poradit.

Pan Spěvák naoko vděčně přijal teatrálně nabízenou lezeckou dlaň, ale namísto té své na stvrzení úmluvy do ní nečekaným pohybem položil vražednické nůžky. Když je nechápavý mladík všemi prsty zachytil, aby nespadly dolů na Adámka, pan Spěvák už prchal z místa činu s posledními slovy:

„A ty si to, blbečku, taky sežer!“

Mládenec zůstal sám s nůžkami v ruce a nehybným Adámkem u nohou. Chvilí mu nedocházelo, jakou nebezpečnou past mu důchodce nastražil, dokud nepochopil, že past je vystlána ostrými hřebíky vtíravých otázek. Totiž jaké vysvětlení podá, až ho nad tělem v louži krve někdo přistihne a zavolá policii. Uvěří policejní vyšetřovatel, že vrahem jeho příležitostného společníka je neznámý starý pán, který mu se vší podlostí strčil nezvyklou zbraň do ruky? Copak je možné, aby takové verzi někdo uvěřil, když důvod k zabití tu byl? Třeba oněch pět tisíc. A jiné věci. Kšeftíky s Adámkem. Už jenom jejich povaha by stačila na pozornost úřadů, a lépe to nerozebírat.

Takový vyšetřovatel by jistě řekl: „Dejte pokoj s neznámým důchodcem, co štědře rozdává vražedné nástroje – neznámí pánové, to je zvláštní sorta zločinců, každý si na ně vzpomene, když něco provede. My to vidíme

takhle: váš společník se zdráhal vydat finanční podíl z jisté nezákonné činnosti, zvané podílnictví, tak jste si na něj došel.“

To už by si vyšetřovatel zjistil, že horolezec je ve svém prostředí znám jako Kůrka, chlap nespolehlivý, odjakživa nezaměstnaný, obživu shánějící jak se dá, nejvíc pokoutně – třeba kšeftováním s boudou U Přístavu.

Aby zachránil svou kůži, měl horolezec za prchajícím důchodcem vyrazit, strhnout ho zpátky na místo činu a vztekle volat: „Takhle ne, člověče! Co jste si nadrobil, to si taky snězte!“ Jenomže Kůrka si byl tak jistý převahou nad starým pánem, že se vzchopil, až když ten zmizel za rohem. Kůrka se nechal zaskočit, a takhle to dopadlo. Nyní může utéct jako pan Spěvák a nechat věcem volný průběh. Ale co když si zrovna dnešního rána někdo povšiml, jak pospíchá lesem ke krčmě? Co když si takový svědek spočítá, že jeden Kůrka a jeden mrtvý krčmář tvoří velký malér a snaživě to poběží hlásit? A kdo ví, jak se pak policejní vyšetřování zauzlí. Aby nějaký uzlík Adámkových obchodů nezachytil i Kůrku.

Kdo neriskuje, nevyhraje.

U zadní stěny krčmy stále stojí opřené to zednické kolečko.

A krvavou louži stačí zahrnout jehličím.

Kůrka ví o skalní skrýši v jisté rokline, kam by Adámkovo tělo mohl odložit z dosahu trestního zákona na dobu, než se na něj zapomene, nebo navždy. Díky opuštěnosti toho místa měl naději, že to navždy opravdu bude. Od krčmy U Přístavu se tam dostane hlubokým údolím Horního potoka a potom ponurostí zanedbaného lesa na západní straně vyhlídkových skal. V rokline není horolezecký terén, nikdo tudy nechodí, nikde žádná

pěšina, jen haldy rozpadlých pískovců. Mezi ně se za války uchýloval velitel partyzánů, a to je pro úkryt dobré doporučení.

S naloženým zednickým kolečkem přikrytým plachtou na uhlí se Kůrka prodral zarostlým údolím kolem potoka, dostal se do lesů pod náhorním hřebenem skalního města, a nakonec sestupoval divočinou listnaté roklinky stále níž až dolů k okrajovým skalám. Kdysi v nich objevil hlubokou díru ve skalní rozsedlině. Zvenku se do ní vstupuje zpříma a pohodlně. Ale po pár krocích se světlo z rokle ztrácí, stěny se rychle přibližují k sobě, a odvážlivce zastaví černota, zkažený vzduch a vlhké dno se shora napadanými plesnivými klacky. Do téhle skrýše Kůrka schovává věci, o kterých nesmí nikdo vědět. Teď bude patřit Adámkovi.

Kůrka stáhl tělo z kolečka na zem, uchopil ho pod rameny a vsoukal se s ním dovnitř tak daleko, dokud si nebyl jist, že Adámkovy nohy nebudou z předskalí vidět. Vzal si na to z kletříku ploché lezečky, aby po jeho botách se vzorovanou podrážkou nezůstaly stopy. Ostatně tohle z opatrnosti dělával při každé návštěvě.

Zdálo by se, že přesun Viktora Adámka do divoké přírody začne Kůrku děsit, ale počínal si uvolněně, až rozjařeně. Schovat mrtvé tělo bylo snadnější, než si myslel. Krčmář stále vypadal, jako by spal, a krev pod bradou zahnědla. Zbývalo vrátit zednické kolečko za krčmu k plynové chladničce. Ale to už bylo riskantní.

„Musím vymyslet, co udělám s kolečkem,“ řekl si mazaný Kůrka. „Jsem chytřej kluk, štěstíčko mi přeje, já na něco přijdu...“

Ale Kůrka štěstí, podobně jako pan Spěvák, neměl.

Kolečko s plachtou na uhlí a pohozeným kletříkem čekalo opodál ve stínu nizoučkého převisu, ale v okamžiku, kdy Kůrka dostal nápad, jak s ním naložit, a spěšně k němu vykročil, vrazil do zemědělece s lopatou.

„Šmarjápano,“ zvolal Kůrka, „to jsem se lek. Co tu strašíte, pane Bezdušek?“

„Bude bouřka,“ řekl muž v pracovním overalu a zvedl oči k obloze. Násadu lopaty pevně svíral.

Kůrka ten den opravdu neměl štěstí. Dokonce dvakrát. Nahoře v rokli směrem od vyhlídek se ozval ženský hlas, volající na psa.

Takový provoz jsem tu nečekal, pomyslel si Kůrka.

II.

Jako třetí v pořadí neměla radost z blížící se bouřky paní Oliva Foglová, bývalá sekretářka věhlasného pražského advokáta a podnikatelka poskytující poradenství v citlivých poloprávních problémech. V těchto dnech pobývala na své chatě zvané *První hlídka* v západní části Staré osady pod rozsáhlou skalní stěnou zříceného hrádku Chlumu. Na chatě dodržovala pravidelný režim – dvakrát týdně výlet nebo koupání v řece, v pátek nákup v Poříčí, v sobotu táborák před srubem *Mexická hranice*, a pak zbývalo uklízení chaty, obstarávání vody, návštěvy u sousedů, praní prádla a procházky do údolí Jordánky s bílým Jack Russel teriérem pojmenovaným Watson (podomácku Vacínek), spojené s menšími nákupy a odpolední kávou na stinné terase Lesního baru. K večeru při západu slunce byly dny ve Staré osadě završeny společnou večeří nebo jen povídáním s nejbližšími sousedy, dokud nenastala noc a oblohu nezaplnily hvězdy, případně dokud nezačalo pršet.

V onen na události bohatý srpnový den zvala paní Olivu na pěkný výlet jen lehce zamlžená obloha. Po bouřkách, které v minulých dnech trápily krajinu, nebylo ani památky. Oliva se svým oblíbeným tlumokem na zádech, lodenovou brašnou po boku a Vacínkem na vodítku zamířila od srubu *Mexická hranice* po hřebeni Chlumu až nad údolí staroosadního potoka a odtud přímo na červenou turistickou značku k vyhlídkám. Tam se z náhorního hřebene otevírají široké rozhledy do skalními galeriemi tísněných borových údolí, zakončených v dálce střechami turistického centra.

Po poledni Oliva s pejskem zdolala vyhlídkovou trasu a ocitla se na odbočce žluté značky, lákající k výletní restauraci na kávu a zmrzlinu,

když srpnová barevnost shrnula zářivé letní barvy do namodralého odstínu. Nebe od západu potemnělo, zavanul vítr a v dálce zahřmělo.

„Vacínku, to je kolikátá bouřka, co jsme přijeli na chatu,“ postěžovala si paní psíčkovi. „Co je tohle za počasí? Musíme se dostat nejbližší zkratkou domů, abychom nezmokli.“

Nebyli sami, kdo utíkali před bouřkou. Zatímco výletníci pospíchali východním směrem do bezpečí restaurace, parkoviště a stánků s občerstvením, Oliva se k odbočce žluté značky obrátila zády a zamířila k západu do roklinky, vrostlé do zdánlivě neprůchodné lesní houštiny. Je to dobrá zkratka. Jistě nás nepřekvapí, že příslušníci Staré osady znají své okolí velice dobře. Zdejším ponurým roklinám se říká Lovčí doly, a jak víme, nikdo sem nechodí.

Začátek roklinky je strmý a ovládá ho dubový les. Je tu tajemné přití, mechem zarostlé balvany a hromady trouchnivých větví. Nevídaný zapomenutý kout. Ani stopy zvěře tu nejsou.

Vacínek při rychlém sestupu po balvanech hopkal bez vodítka. Když se dostali k světlejšímu závěru rokle a míjeli příkrou stráň s hradbou šedavých skal, Vacínek se na chvíli ztratil. Za chvíli se objevil a celý nadšený vlácel za sebou cizí botu. Byla to bota mužská, nízká, zavázaná na tkaničky.

„Copak to máte, Vacínku?“

Oliva pejskovi vyká, jak si přál jeho dárce a její dlouholetý šéf, pražský advokát JUDr. Šimeček. Ten, který tráví seniorské časy u dcery ve Švýcarsku.

„Copak to máte, Vacínku?“ opakovala Oliva.

Sehnula se a hračku zabavila. Vacínek vyskakoval na nohavice jejích plátěných kalhot, toužebně se snažil získat ji zpátky, ale paní nedbala.

„Vypadá to jako lezečka,“ řekla nahlas. „Možná ji ztratil nějaký horolezec.“

Byla to lezecká bota. Původně černé barvy s barevnými proužky a měkkou gumovou podešví, ošlapaná a často používaná. Oliva ji proto opatrně držela dvěma prsty za patu. Tkanička lezečky byla zauzlovaná a nastavená růžovou krajkovou mašličkou.

„Kdepak jste tu botu našel, Vacínku?“ zeptala se Oliva. „Musíme ji položit na stejné místo, protože majitel si ji přijde vyzvednout. Jistě je k ní citově vázán. Víte, myslím to tak, že s ní prožil hodně náročných výstupů. Je to na ní vidět.“

Vacínek souboj vzdal. Ale s nadějí, že získá další hračku, vyvedl svou paní nahoru mezi balvany a rovnou na písčité předskalí pod vysoké okrajové skály. Oliva obešla nízký převis, a za ním objevila úzký průlez do skalní rozsedliny. Z průlezu táhne vlhko a ztuhle trčí mužské nohy.

„Copak je tohle, Vacínku?“ řekla mimoděk Oliva a zastavila se. Potom hlasitě a zbytečně zavolala: „Dobrý den! Haló? Potřebujete pomoc? Je vám špatně?“

Oliva vyčkávala. Když zjistila, že nehybnost nálezu trvá, odložila tlumok, vodítko a lezečku na zem. V opuštěnosti Lovčích dolů není moudré podrobně zkoumat podivné události spojené s nehybně ležícím mužským tělem. Ale čas na útěk minul a zvědavost vítězila. Oliva nahlédla do Kůrkovy skrýše, čímž se její stín rozložil po stěnách a učinil skrýš ještě strašidelnější. Přesto odvážně vkročila mezi hrubé vlhké stěny, opírala se o ně rukama a přitahovala se stále dál až ke hranici černoty. Za tělem, jehož nohy trčely do rokle, ukázal poslední slabý přísvit zvednutý hrudník dalšího ležícího. Oliva pochopila, kolik uhodilo. I přes chabé světlo poznala nájemce krčmy U Přístavu. Viktor Adámek ležel v blátivém písku na zádech s vytaženými rameny, jeho silný odhalený krk byl tmavý vyteklou krví. Měl na sobě pruhované námořnické triko, rybářskou vestu

s hlubokými kapsami, široké bavlněné bermudy s motivem palmové pláže, a na bosých nohou těžké kožené sandály.

Oliva už v Kůrkově skrýši nezůstala ani vteřinu. Chvatně se sunula zpátky ke světlu, přestože se jí halenka na zádech nevypratelně špinila o drolivý pískovec. Dávala pozor, aby se ani špičkou turistické boty nedotkla toho druhého. Ten je o mnoho let mladší než krčmář Adámek, spočívá obličejem k zemi, uvolněně, jako by ho někdo srazil na kolena, a potom padl na tvář. Podle sportovních kostičkových kalhot Oliva odhadla, že druhá oběť by mohl být místní horolezec, majitel lezečky. Ostatně nad pískem se zvedá bosá pata a druhá noha ležícího mladíka je obuta do dvojčete Vacínkova nálezu.

Když Oliva stanula venku na předskalí, chvilku držela dlaň na žaludku a zhluboka dýchala. Potom řekla psíčkovi:

„Tohle nám scházelo, Watsone. Stáhl jste botu z nohy nebožtíka! Nepřibližujte se ke mně, dokud si tlamičku nevymácháte v potoce.“

Vacínek neposlouchal. Hrábl packou a zavrčel.

Oliva zvedla oči.

Opodál na předskalí pod dalším mírným přewisem postává menší muž, ramena silná a rozložitá, hlava téměř holá, kulatá a silně opálená. Na sobě má zanedbaný pracovní overal zemědělského dělníka a opírá se o lopatu.

Vzhledem k Vacínkově ostražitosti se Oliva nelekla příliš, i když zjev muže s lopatou měl daleko do podoby přívětivého turisty, kterého je milé potkat na opuštěné stezce.

Oliva se narovнала. Chvíli na sebe hleděli, odhadovali, kdo je komu více nebezpečný. Oliva byla aktivnější.

„Dobrý den. Ráda bych se zeptala – vy o těch... dvou zesnulých, co tady leží ve skále... vy o nich asi víte, vidíte?“

Muž s lopatou místo odpovědi chvilku přešlapoval. Díval se na Olivu láskyplně, ale nijak srdečně. Jeho pohled neuhnul, tak v podstatě souhlasil.

Oliva se znovu nadechla a přidržela Vacínka u nohy. Šlo o tu lopatu. O možnost, že mezi těly uloženými ve skalní rozsedlině a lopatou došlo k důvěrnému seznámení. Lépe předstírat, že tomu tak není. Oliva se pokusila příchozího odehnat slovy:

„Mohl byste, prosím, běžet někam pro pomoc? Nejspíš rovnou na policii. Počkala bych tady s tím... nálezem.“

Byla to dobrá lest. Kdyby jí muž s lopatou vyhověl, mohl být zadržen a měl by co vysvětlovat. Kdyby neběžel, patřila by mu na žebříčku podezřelých první příčka.

Žádná odezva. Ten člověk jen stál a prohlížel si ji. Měl před sebou světlou plavovlasou dámu před padesátkou, věkem si byli blízcí. Ovšem Oliva neměla lopatu, ale na zádech turistický tlumok, vyrobený někdy před válkou, a přes rameno lodenovou brašnu s koženou aplikací dubových lístků. Tvář zajímavá, i když poněkud hranatá s výraznějšímnosem, ale to zavinili středomořští předkové její matky. Kdybychom se na ty dva dívali z úkrytu, řeklo by se, že se Oliva muži s lopatou líbí. Ovšem ten měl jiné starosti, ohlížel se vzhůru k nebi, neboť docela blízko tlumeně zahřmělo. Bouřková temnota zakryla velkou část oblohy a stále postupovala.

„Dobře, tak to uděláme jinak,“ řekla Oliva s větší jistotou. „Počkáte tu, a já uvědomím úřady, souhlasíte?“

Mohla se ptát okolních balvanů, odezva by byla stejná. Mlčení a netečnost si Oliva vysvětlila jako souhlas.

Nečekaně muž s lopatou promluvil. Měl běžný hlas, prachem polí mírně chraptivý, ale příjemný:

„Zabloudil jsem. Poradíte mi, paní, jak se dostanu k chatám pod tou zříceninou na Chlumu? Já tam jdu za jedním... chmm... známým.“

„Směr máte správný,“ řekla Oliva s ulehčením, že se napětí prolomilo. „Když budete pokračovat tímhle údolím, přijdete k potoku a ten vás dovede k dolní osadě. A pak už jen půjdete po pěšině stále do kopce, až uvidíte obrys zříceniny a narazíte na první chaty. Ale teď, prosím, počkejte tady, než se vrátím, ano?“

Muž s lopatou znovu přešlápl, ale Oliva na souhlas nečekala. Vyrázila s Vacínkem dostatečně hbitě, aby lopata za jejich zády nebyla hbitější. Ležet jako třetí oběť v temnotě a blátivém písku skalního úkrytu se Olivě nechtělo.

Spěch byl na místě. Za chvíli se lesem prohnal vítr, a v jeho patách kráčela bouře, zběsilá a nelítostná. Lijáková voda pleskala do vrcholů skal, klouzala po kmenech stromů, propadávala větvemi na dno rokle a měnila se v blátivou říčku.

Rychle se setmělo a hřmělo každou chvíli.

V rokli to vypadalo, jako by tam natáčeli dobrodružný film. Na předskalí se nadouval bílý igelit a do osudné rozsedliny svítil oslnivý reflektor. V okolí místa činu přecházeli černě odění mužové a pátrali po stopách. Ale bouře změnila rokli na soustavu písčitých naplavenin lemovaných ornamenty z tlejícího listí a odplaveného chrastí.

Kapitán Kroucký si vzal Olivu stranou, pod paží kožené desky.

„Je to opravdu ten člověk, jak jste ho poznala, paní Foglová,“ řekl. „Jmenuje se Viktor Adámek, věk padesát a něco, žil na chatě s manželkou, která si v létě dole u řeky pronajímá stánek s občerstvením. Pomáhal jí s provozem, jezdil na nákup a tak podobně. Místní kolegové, co sem dorazili, o něm moc nevědí, jen že to byl podle jejich slov takový malý

šizuňk. Povahově prý byl Viktor Adámek jízlivý člověk, nebylo lehké s ním mluvit. Dokonce ani úředně ne. Zнала jste ho blíž?“

Oliva vysvětlila, že s Adámkem příliš hovorů nezažila, ale ani jí zesnulý nepřipadal jako milý člověk. Mluvila s ním, jen když u pultu zastupoval svoji ženu, a to bylo zřídka.

Kroucký stočil pohled do černých desek a pokračoval:

„Rovněž máte pravdu, že smrt nastala násilně. Předběžně tady mám smrtelné zranění zespodu do přední části hlavy až k mozku. Vražedný nástroj nenalezen. Snad něco jako šroubovák. Oběť je mrtvá od dopoledne, řekněme, stalo se to dnes v jedenáct hodin, přibližně. Dobře, že jste se tudy vracela z výletu, při takové rychlosti nálezu to bude snadný případ. Informace z prvního dne jsou rozhodující, to oba známe.“

„Ano. Prozradíte mi, pane kapitáne, jakým způsobem byl usmrcen ten druhý člověk?“

Kroucký dělal, že otázku neslyší, a pokračoval:

„Vypadá to, že mrtvý Adámek měl tady s pachatelem schůzku. Možná nastala nějaká hádka. Zatím se nemám čeho chytit, ale to přijde, až budu mít výpovědi pohromadě. Manželku, sousedy, kamarády, jako vždycky. Vražedná zbraň by možná leccos vysvětlila, kdyby byla. Vlastně mám se čeho chytit – v kapse vesty měl Adámek přeložený štůsek různých bankovek. Dohromady pět tisíc. Proto myslím na schůzku s pachatelem – předání peněz za nějakou službu, třeba vydírání, to už jsou různé verze pro motiv.“

„V téhle rokli nemohlo jít o schůzku,“ odporovala Oliva. „Domnívám se, že pana Adámka sem nějakí lidé přinesli, možná na nosítkách, a pokusili se ho v té skále pohřbít.“

„Jak jste na to přišla, paní Foglová?“

„Měl na nohou pánské sandály, co se nosí v chatách. Není na nich přichyceno listí ani bláto, ale jen několik jehliček z nějakého uschlého jehličnanu. Kdyby chtěl pan Adámek dojít od stánku u řeky přes lesy až do téhle rokle, obul by si pevné boty, jako to dělají všichni – chataři i houbaři. Všímal jsem si totiž obutí – kvůli té lezečce, co můj pes stáhl tomu druhému. Tedy té druhé oběti. Mohu se zeptat, co o ní víte?“

Kroucký se od počátku jejich rozhovoru tvářil netrpělivě, ale teď už skoro nepříjemně. Mohlo to způsobit počasí – všechno bylo zmoklé, chladný vítr naháněl z lesů do roklinky mlhavé cáry, a Kroucký měl na sobě lehkou letní košili s krátkými rukávy. Oliva se tepleji oblékla dřív. V tlumoku měla větrovku a pláštěnky, svoji a Vacínkovu, kterou šila Harryho žena, a největší nápor bouře přečkali v autobusové zastávce pod lesem.

Když mluvili o Adámkových sandálech, kapitán se bezděky podíval dolů, na své pěkné pánské polobotky zvyklé na městské chodníky – teď se ztratily pod nánosem lepkavého mokrého písku.

„Už zase, paní Foglová?“ opáčil Kroucký rozmrzele. „Žádné další tělo tu nebylo. Jenom Adámkovo. Netrapte mne. Už jsem vám to říkal. Žádné další tělo. Žádné stopy. Škoda, že přišla ta bouřka.“

Oliva se nedala zmást.

„Trvám na tom, co jsem uvedla ve výpovědi. Můj pes přivlekl botu toho druhého mrtvého, a tak jsem objevila dvě oběti. Pan Adámek ležel na zádech. Ten druhý ležel na břiše, hlavu otočenou k zemi. Popis jsem vašim kolegům dala. Teď bych ráda věděla, jestli máte tu horolezeckou botu, co přinesl můj pes. Silně obnošená, černá s barevnými proužky, takovým botám se říká lezečky. Myslím, že jsem ji položila na zem, když jsem uviděla ty mrtvé.“

„Okolí je prohledané do posledního oblázku,“ namítl Kroucký. „Myslíte, že by kolegové přehlédli odloženou obuv?“

Od skalní průrvy, stále ozářené oslnivým reflektorem, přicházel muž v kombinéze, a když se k němu Kroucký otočil, zakroutil hlavou. Olivě věnoval chmurný pohled a zase odešel.

„Je to uzavřeno,“ řekl Kroucký. „Nic dalšího nemáme. Žádné stopy, žádné boty. Definitivně.“

Přiběhl praporčík Horáček a hlásil:

„Pane kapitáne, tak jsme se poptávali u turistů v okolí, ale nikdo podezřelého chlápka s lopatou neviděl. Tedy kromě paní Foglové.“

I v hlase jinak taktního Horáčka byla vůči Olivě cítit výčitka. Horáčkovo prohlášení způsobilo, že Kroucký skoro zvolal:

„Paní Foglová, já nechci běhat za nějakým fantómem. Já musím sehnat svědky a zajistit stopy. Pokud nějaké zbyly. Já musím udělat, co se dá, abych případ vyřešil a zbytečně se nezdržoval. Případ jedna oběť. Dokud neobjevíme další tělo, nebudu ohledně „toho vašeho druhého“ dělat vůbec nic. Vy mi tvrdíte, že nějaký člověk s lopatou měl u těch dvou mrtvých čekat, až my přijedeme. Pokud ovšem podle vás nebyl pachatelem, to by utek. Podívejte, paní Foglová, já si myslím, že vás nález Adámka mimořádně šokoval. Není divu, takový konec výletu, kdo by se nevyděsil? Podlehl jste dojmu, že pachatel vtáhl do pukliny těla dvě. Třeba nějaký stín vás přivedl k představě další ležící postavy, a rozjitřená představivost vám do scény dosadila podobu násilníka v montérkách a s lopatou. Nevzala jste si předtím nějaké prášky? Třeba aspirin nebo tak... Říkám to nerad, paní Foglová, ale úředně vám sděluji, že vás nepovažuji za věrohodnou svědkyni. Vaše vnímání události mohlo být zkresleno tragickým zážitkem a prostředím.“

„Co jsem uvedla pro vyšetřování, to jsem skutečně viděla,“ řekla Oliva hlasem, který neztrácel trpělivost. Chtěla mluvit dál, ale Kroucký ji přerušil:

„Nic ve zlém, paní Foglová, ale já o vaše svědectví nestojím. Rozumíte, já ho nepotřebuju. Kdybych měl u násilného činu brát ohled na každý svědecký příspěvek, to bych se musel zbláznit. Ztrácím s pohádkou o botě, kterou někde vyčenichal váš pes, a o dvou mrtvých zastrčených mezi skály, hodně času. A čas potřebuju ze všeho nejvíc. Vraťte se na chatu, paní Foglová. Udělejte mi tu radost. Nemohu vás brát jako věrohodného svědka, bohužel, ale smiřte se s tím.“

„Jak si přejete,“ řekla Oliva. Sebrala tlumok, bílý psík se uraženě přiřadil k její nohavici (uraženě proto, že se tak tvářila i Oliva) a oba opustili prostor nevděčné kriminálky.

Oblačnost nad roklí propustila do lesů pruhy bělavé záře a vzápětí se objevil cípek modrého nebe. Olivě na cestu do osady zasvítilo pobouřkové slunce.

„Na shledanou,“ zavolal za ní Kroucký.

Ale bylo to ze slušnosti, ne že by si to přál.

Oliva se neohlédla.

III.

Přešlo pár dní. O víkendu se chaty Staré osady pod vrcholem skalního ostrohu Chlumu zaplnily halasem, pěšinky ve svahu mezi vysokými kmeny borovic ožily, z toho nejvíc ta ke studánce a potom ta spádová do údolí, co odvádí žíznivce k Lesnímu baru. V sobotu večer vzplál oheň u *Mexické hranice* a kytary hrály do nedělního úsvitu, dokud Calverovi sloužily prsty a nepraskla struna G. Potom Harry sesbíral prázdné lahve a docent Jeřábek řekl, že jde spát, protože by nerad, aby ho nevinné jitřní slunce zastihlo v tomhle stavu.

V těch dnech se v pořičské rekreační oblasti mluvilo jen o ukrutném zavraždění krčmáře od Přístavu. Nebožtík Adámek nebyl oblíben – lidem vadila zlomyslná povaha, s níž si k hostům dovoloval, zejména k těm, kteří museli při útratě počítat každou korunu. Proto více než lítostí nad jeho skonem se chataři zabývali otázkou, jestli krčma bude zavřena, nebo Adámková potáhne provoz dál. S nabídnutou pomocí přispěchal dávný ctitel z jedné chaty od Horního potoka, a byla to spásná nabídka, protože Adámková si nemohla dovolit stánek zavřít. Leží tu zboží, jenom skrovná zásoba, ale jsou v ní peníze. A konkurence natahuje lačné drápy příliš blízko. Na pobřežních loukách poblíž řady topolů se bělá úhledná hospůdka U Zelené vodnice, a i když je jako stvořena pro dámská kafičková „soirée“ a těžiště podnikání leží na rodinách s dětmi, jistě by širší klientelu přivítala. Stačilo by za roh hospůdky, kam není vidět z dětského pískoviště, přihodit pívň stoly. Pokud by si štamgasti zvykli táhnout přes pobřežní louky až do téhle osvěžovny, kdo ví, jak by to s krčmou U Přístavu dopadlo.

„Však ona Adámková truchlit nebude,“ vykládala onehdy znalkyně místních poměrů. „Spíš se jí uleví – s tím chlapem si užila svoje, a věřím,

že litovala, že si ho vzala. Vždyť už nebyla nejmladší, když se vdávala, a mohla mít rozum.“

Znalkyně poměrů narážela na skutečnost, že Adámkové v mladších letech připadali nápadníci z chatových osad, co kolem ní kroužili jako mlsní čmeláci, příliš usedlí a málo do světa. Ona toužila po někom protřelejším, obratnějším a výstřednějším. Přes zimu chodívala vypomáhat do pražských hospod a podařilo se jí získat slib manželství od hodně protřelého provozního Adámka. Aby si to nerozmyslel, rychle se za něj na žižkovské radnici provdala a tehdy, před pár lety, od začátku sezóny vedli stánek spolu. Před ním jí s prodejem pomáhal vzdálený příbuzný, starý pán, co měl záduchu a vlhký vzduch u řeky mu dělal dobře.

Někdo z posluchačů po slovech o Adámkové zaváhal:

„Jen jestli si mužíčka nezamordovala sama...“

„Předložila omluvenku podepsanou od doktora,“ zněla jasná odpověď. „Ona je hodná ženská, aby se chudinka zbláznila – stará se o kšeft, někdo s nekalými úmysly číhá za bukem, policie se jí motá pod nohama, a k tomu ještě ty zuby...“

Přes všechny dohady krčma U Přístavu nepřestala díky snaživému ctiteli od Horního potoka nabízet pohostinnou náruč. Pivo teklo proudem, klobásy se kroutily na grilu a bujaré víkendové sleziny bouřily jako dřív.

Jediné místo, kde se řeči o zamordovaném Adámkovi nevedly, bylo území u chaty zvané *První hlídka*. Kdo se bláhově pustil do takových řečí, byl odměněn ledovým chladem paní domu a naléhavou výzvou, aby mluvil o něčem jiném. Pokud tak neučinil, byla Oliva připravena odebrat se do chaty a zabouchnout dveře.

Jednou vpodvečer se Oliva a docent Jeřábek sešli před *První hlídkou* u venkovního stolu na jednoduché chatařské večeři. Oliva schovala zbylé krajíčky do ubrousku (ještě poslouží na snídani jako topinky) a na plynový

vaříč dala vařit studánkovou vodu. Jeřábek si přitáhl popelník a škrtl sirkou. Po chvilce už cigaretový dým vplétal do větví alpské borovice obrazce chatařské magie, vhodně doplňující kulisu usínající krajiny. Nahoře ve svahu, nad střechou *První hlídky*, zářila mohutná stěna skalního ostrohu Chlumu jako filmové plátno promítající příběh zapadajícího slunce. Byl to dárek stvořený pro snivé povahy, vkusně zabalený do mlhy v údolí, ozdobený dekorací bílé hvězdičky nad pásmem západních kopců, a k dokonalosti dovedený vůní právě zalévané kávy.

Brzy Oliva dávala na vaříč konvici znovu, protože na večerní táčky dorazil od vedlejšího srubu malíř Jan Kotík a zastavil se tu hromotluk Tóna z chaty *U pistolníka*, známý jako sběratel sešitových románů a podporovatel jejich četby v širokém kruhu Staré osady. Tónovi končila dovolená a chtěl se s osadníky rozloučit, než za pár dní zase přijede na víkend.

Jeřábek se k němu otočil s výčitkou:

„Co to bylo, Tóno, včera u tebe v chatě za řev? Chtěl jsem zajít, ale měl jsem nějakou práci.“

„Kamarádi z dolní osady vybírali něco ke čtení,“ odpověděl Tóna, „a trochu se zdrželi.“

„Zdrželi? S takovým řevem?“

„Přinesli pár lahví piva, popili jsme, ale v tom horku nám to stouplo do hlavy. Kamarádi se vydali dolů k potoku před setměním a na četbu zapomněli. Musel jsem ty sešity do osady odnést sám. A co vy pořád děláte, tady na začátku světa?“ stočil Tóna hovor a dodal: „Už jste slyšeli, že propíchli toho náfuku, co prodával v krčmě U Přístavu?“

Jeřábek se na židli zaklonil dozadu a nenápadně odesílal tajné signály.

„Co je?“ nechápal Tóna. „Tak slyšeli, nebo ne?“

Jeřábek pokus o varování neopakoval, přestože Oliva míchala cukr v kávě tak usilovně, až lžička cinkala, a její obvykle příjemná tvář se

choulila do nevlídných vrásek. Od vzhledu chladného kamene ji dělilo pár neopatrných slov.

„My o tom nemluvíme,“ vysvětlil Jeřábek s omluvným pohledem na Olivu, kterým se pokoušel udržet její náladu pod kontrolou. „Protože toho nebožtíka z krčmy U Přístavu objevila právě naše Oliva. Narazila v rokli pod vyhlídkami na dva brutálně zavražděné chlápky, ale policie uznala jen jednoho, protože druhého jí ukradli. Taky tam potkala vraha – muže v montérkách a s lopatou, ale o tom nechtěli detektivové ani slyšet. Naopak ji nevděčně odehnali jako klamavou svědkyni. Proto jakmile zaslechne slova krčmář nebo lopata, tváří se příšerně zarputile a nás to děsí. Je lepší si s tím nezačínat. Máme svoje zkušenosti.“

Oliva se pohoršeně vložila se do hovoru:

„Netvářím se příšerně. Zarputile možná, ale příšerně zarputile? Prostě jim to nezapomenu. Kriminalistům. Snažili se mě na místě činu přesvědčit, že jsem se před tím příšerným nálezem ovlivnila užíváním drog. Jako kdybych já někdy polykala prášky! Jejich jednání bylo urážející.“

Na chvíli se odmlčela a pak pokračovala:

„Jenom jsem si vyšla s Vacínkem na výlet. Nahoru do skal na vyhlídky. Po poledni se blížila bouřka, tak jsem běžela zpátky do chaty přes Lovčí doly.“

„To je hodně děsivá krajina,“ poznamenal Kotík. „Do Lovčích dolů bych nevlezl ani za krásného dne, natož za bouřky.“

„Jenomže mně nic jiného nezbývalo, než utíkat zrovna tudy. A když jsem pospíchala dolů jednou z roklí, Vacínek přinesl lezečku,“ pokračovala Oliva. „Chtěla jsem ji vrátit tam, kde ji našel, a ve skalní průrvě jsem objevila oběti zločinu. Dvě oběti zločinu. Adámka a cizího horolezce. Poblíž té průrvy se nacházel muž s lopatou a hovořila jsem s ním. Já jsem očitá svědkyně, já si zasloužím ohleduplné obletování, kvůli mně měli

z Prahy volat psychologa! Místo toho jsem skončila odehnáním jako nežádoucí rušitelka vyšetřování.“

Malíř Kotík vybíral ze společné krabice, kterou Oliva přinesla zároveň s konvicí vroucí vody, máslové sušenky jednu po druhé a skládal si před sebou na stole souhvězdí Velké Medvědice. Když Oliva dokončila svůj projev, shrnul to slovy:

„Mělas právo se urazit, a my ti to rádi dosvědčíme, vid', docente? S naší osadnicí nebude nikdo jednat bez náležité úcty. To nepřipustíme. Ale když se to vezme z druhé strany – uznej, Olivo, že předložit ve svědecké výpovědi informaci o chlapovi v montérkách a s lopatou, co se potuluje v pracovní době ve skalách, může být i pro otrlé kriminalisty velké překvapení.“

„Mluvila jsem s ním, měl montérky a lopatu – ptal se mě na cestu, šel za někým k nám na Chlum,“ trvala na svém Oliva. „Neměla jsem halucinace!“

„Nám se, Olivo, můžeš přiznat. Jak to doopravdy bylo?“ dotíral Kotík.

Oliva se začínala zlobit. S důrazem se zeptala:

„Potkal někdy někdo z vás v lese dělníka s lopatou? Nevěřím, že to štěstí jsem měla jenom já.“

Docent i malíř shodně tvrdili, že oni ne, oni nikdy, ale hromotluk Tóna se ozval:

„Já jsem ho potkal. Chlap v montérkách a s lopatou mě málem dostal. Už jsem moh' bejt mrtvej.“

Všichni ztichli. Z nečekané odpovědi se první vzpamatoval Jeřábek:

„Nepovídej, Tóno. Copak ten lopatový fantóm skutečně existuje?“

Oliva mu pohledem věnovala němou výčitku. Ani docent Jeřábek jí příběh z Lovčí rokle nevěřil!

Tóna pokračoval:

„Jo, potkal jsem ho. Chlapa i jeho lopatu. Víte, já si někdy zaběhnu za kuchařkou do Lázeňských domů pro pár pusinek a zbytky z kuchyně, a ona mi jednou po pusinkách dala mísu oschlých houskových knedlíků. Vypravil jsem se do lesa, že si nasbírám borůvky, rozvařím je na žahour, poleju tím ty knedlíky a pořádně se nadlábnu. Jak tak lezu po čtyřech v borůvčí, připlížil se ten zatracený chlap a plácnul mě lopatou do zad. Vyrazil mi dech, nemohl jsem se nadechnout, měl jsem strach, že mi přerazil žebra. Tak jsem se nad něj postavil a zasípal: *Co děláte, člověče?* A on se otočil a zmizel.“

„Měl jsi štěstí,“ prohodil Kotík.

„To měl. Vyložili mi pak v restauraci U nádraží, že je to nějaký Bezdušek, co o něj na poli u kombajnu zavadil blesk. Když se blíží bouřka, má šílený nápady, popadne lopatu a honí chataře. Místním to nevadí, protože chatařů je hodně a bouřek do roka málo.“

„Místní úřady nechají občana s takovým druhem zábavy volně pobíhat?“ podivil se Jeřábek.

„To jsem se taky zajímal, ale v hospodě mi řekli, že Pražáci by hned každého zavřeli do blázince.“

„Pěkná povídačka,“ pochválil ho Jeřábek. „ale jak to vypadá, muž od kombajnu měl tehdy, jak přišla ta přívalová bouřka, dobrý lov. Dostal dvě oběti najednou a schoval si je do skal. Když ho při činu přistihla naše Oliva, stačil si, než přijela kriminálka, odnést úlovek mladší a lehčí.“

Kotík se smířlivě zeptal:

„Olivo, neměli bychom začít běhat po lesích a hledat hrob toho druhého?“

„Ne. Vyhodnotili mě jako nevěrohodného svědka a nemám se o případ dál zajímat,“ řekla chladně Oliva. „Mám to úředně doporučeno policejním důstojníkem.“

„Jeho chyba,“ poznamenal Kotík a otočil se na Jeřábka: „A ty se, docente, tak o samotě nahoře nad námi v *Oklahomě* nebojíš?

Jeřábek se zamyslel. Potom řekl:

„Poslední dobou se mi zdá, že mi někdo zvečera kolem *Oklahomy* bloumává. Viděl jsem postavu, jak se pohybuje pod verandou, a nemohl jsem si vzpomenout, jestli jsem zamknul dveře. Docela jsem měl strach. Tuhle mě napadlo vzít hrábě a kolem chaty uhrabat písek. A co byste neřekli – ráno jsem našel stopy od těžkých bot! Olivo, ty jsi v minulých nocích něco podobného nezažila?“

„Myslím, že ne,“ odpověděla Oliva. „Ale Vacínek poslední dobou neklidně spí a pošťkává.“

Údolí se naplnilo tmou. Zčernalé nebe poslalo nad osadu hrst rozechvělých hvězd, Oliva přinesla svíčky a sklenice a Jeřábek otevřel láhev červeného.

„Poslyšte, vy dva osadníci,“ řekl Olivě a Kotíkovi, „mně se to přestává líbit. Vražednická rokle, odkud kriminálka vyhnala Olivu, není tak daleko, aby se nedalo projít lesem, podle potoka východní Starou osadou a potom nahoru sem k nám na kopec. Jsme tu pod Chlumem sami. Jen my tři. Tady Tóna musí zítra do práce.“

Kotík namítl:

„Je tu přece kovboj Střecha v *Druhé šanci* a Calvera s vlčákem v *Mexické hranici*, oba tu bydlí celé léto, Střecha dokonce až do první jinovatky. V chatách dál v lese musí být někdo na dovolené, pořád jsou prázdniny...“

„Dovolené pomalu končí. Calvera se vydal do Prahy na vyšetření a pro léky a nevíme, kdy se vrátí. Střechu jsem potkal, když odcházel na vlak – jel domů pro důchod a potom na pohřeb kamaráda někam k Děčínu. Taky se vrátí za pár dní. Asi jste si nevšimli, že nad *Druhou šancí* nevlají hvězdy

a pruhy? Střecha před odjezdem stáhl vlajku, abychom věděli, že není doma. Zůstaneme tu pod chlumskými skalami sami a můžeme se strašit navzájem.“

„Je tu ještě Karen!“ vzpomněla si Oliva. „Tvoje modelka, Kotíku. Ta básnířka z poříčské čajovny, co u tebe bydlí. Proč k nám nepřišla s tebou?“

„Karen u mě nebydlí. Jenom nechce odejít, a to je rozdíl. Teď zrovna sedí ve srubu na palandě zabalená do mojí deky a píše poezii,“ odpověděl Kotík. „Mezi nás nepřijde, protože tvoříme věkově vzdálenou společnost a jsme hluboko pod úrovní jejího uměleckého ducha. Ostatně málokdo z vás by si oblíbil odhalený styl její poezie. Já ho kupříkladu nechápu, ale líbí se mi ta odhalenost. Víte, že mi věnovala báseň? Pár veršů si pamatuju. Je to nějak takhle:

*Vpřed míří hnět a šmouh
židle zavržala
škvár škára prahne v zelenou
tvarem se barva vzdala
hlas kopyta udeří i hladí
země je studená.*

Ta báseň je hezká, i když nerozumím, o čem vlastně je. Já Karen přece nedovolím pózovat ve studené trávě, vždyť by mi nasydla. Vadí mi něco jiného...”

Kotík sáhl do kapsy haleny a položil na stůl kovovou starožitnost. Byly to dlouhé těžké krejčovské nůžky. Kdyby tu byl zesnulý krčmář Adámek, jistě by radostně zvolal: „Ty znám! Ty jsem měl v hlavě!“ Ale pozván nebyl, tak nemohl nic říkat.

Kotík pokračoval:

„Když jsme u Karen, nevzala tyhle nůžky někomu z vás? Ptám se, protože Karen si pořád chodí něco půjčovat. Našel jsem je zastrčené za jedním obrazem. Mám ve sruhu po stěnách obrazy, aby bylo co nabízet, kdyby se zatoulal kupec, a všiml jsem si, že jeden visí obráceně. Tak ho chci narovnat, aby mi akt neseděl na hlavě, a vzadu byly do rámu zastrčené tyhle nůžky. Byly zašlé a upatlané. Takový vztah ke kráse řemesla jsem nemohl unést, myslím, že je vyrobili v posledních letech secese, tak jsem je umyl a vyčistil. Prakticky jsem je zrestauroval. Jsou jako nové s mírně zachovanou patinou.“

„Za kterým obrazem?“ zeptal se Jeřábek. „Za copánkovou Zuzí? Nebo za tou baculkou, co se štitila pít vodu ze studánky?“

„Ne, byly schované za tou otravnou, co chtěla vařit, ale u mě neměla z čeho.“

„Moje nůžky to nejsou,“ řekla Oliva.

„Moje také ne,“ řekl Jeřábek. A dodal: „Proč se Karen nezeptáš, od koho je má?“

Na to měl Kotík rozumnou odpověď:

„Já s ní sice sdílím společné lože, ale naše vztahy nejsou tak důvěrné, abych se jí zeptal, komu ty nůžky čmajzla. Navíc nejsem schopen určit, jakou mají sběratelskou cenu, třeba s nimi stříhala nějaká osobnost módního průmyslu na počátku století, a není to tedy jen kus pěkně vytvarovaného starého kovu, ale hodnotná historická památka.“

Chvíli posuzovali ladný tvar a zdobení, docent Jeřábek dokonce nadhodil, že tenhle kousek by si zasloužil samostatnou vitrínu v muzeu řemesel, a nůžkám se obdiv chatařů líbil. Nenápadně protahovaly ostré čepele, aby jejich půvab vynikl co nejvíc, a hlavně byly rády, že je malíř zbavil nánosů krčmářových krvinek, destiček a plazmy.

Oliva si vzpomněla: „Takové nůžky mají v krčmě u řeky. Používají se na kapsičky s hořčicí nebo kečupem. Kapsičky nejdou prsty roztrhnout, a když si někdo koupí buřty, půjčí si nůžky a kapsičky rozstříhne. Chci jít zítra na výlet na Zdenčinu skálu, co kdybych zašla do krčmy na kávu a ověřila, jestli je Karen nevzala právě tam?“

„Dobrý nápad,“ pochwálil ji Jeřábek a obrátil se ke Kotíkovi: „Proč si myslíš, že by Karen schovávala za obrazem zrovna staré nůžky?“

„Abych po ní nechtěl přišívat knoflíky. Ale to je celá Karen, ani ten obraz nepověsila pořádně. Myslel jsem si, že si je u někoho z osady půjčila a neobtěžovala se vracením. Schovala je za obraz, aby je vrátil někdo jiný. Nebo aby je nikdo nenašel. Karen je prostě taková.“

„Zvláštní povaha. Ale ještě jsem nezažil, aby s tebou některá modelka zůstala tak dlouho,“ poznamenal Jeřábek.

Kotík zavzdychal, aby si osadníci všimli jeho trpkého rozpoložení, a spustil:

„Znáte to přísloví: co je v domě, není pro mě? Toho jsem se měl držet, než jsem k sobě nalákal poetickou bohémku z Poříčí! Víte, jak to dělávám – posílám modelkám do Prahy pohlednice ze stánku na nádraží, aby za mnou přijely. Slibuju hory doly. Přijedou, na víkend nebo na pár dní, v tašce buček nebo pečený kuře, já si je namaluju, zaženu hlad, a holky zase odjedou. Potřebuju obrazy na podzimní výstavu, potřebuju prodávat, potřebuju peníze! Děti mi pořád ještě studujou! A Heluška, moje bývalá žena, má jen invalidní důchod. Za Karen jsem chodil do čajovny v Poříčí, okouzila mě svými verši, je literárně taková pohansky upřímná, a má mimořádně placatou figuru. Její klíční kosti bych mohl kreslit do nekonečna a užil bych si zábavy, jenomže já k tvůrčímu vzepětí potřebuju špetku naléhání. Abych já naléhal, ona se zdráhala, ostýchala, bránila a nakonec podlehla. To se to pak maluje, to je inspirace, hned mi představivost ukáže,

jak se ta ostýchavost bude na obrazech vyjímat. Moje modelky jsou vždycky tak krásné, když jsou na zadní pasece jen tak ostýchavé. Jenomže Karen, bohémka prohnaná, sebou plácne na pařez, bez cavyků odloží oděv a řekne: maluj! Copak takhle se mi inspirace probudí? Žádná fantazie, žádné oblouznění, já jsem umělec, já vznešené povzbuzení potřebuju! Kromě toho mám pocit, že se v mém srubu Karen vyskytuje až příliš. Někdy sejde domů do Poříčí, a když se raduju, že už tam zůstane, tak zase přijde. Bez peněz a bez jídla. Já nevím, jak se jí zbavit. Co je v domě, není pro mě, toho jsem se měl držet.“

„Maloval jsi ji vůbec?“ zeptal se Jeřábek.

„Jenom jsem to zkusil. Pár skic a nějaký pastel. Prostě s Karen to nejde. Nebaví mě to. Mám s ní jen trápení. Tuhle mi všechnu vodu z konve vypatlala na obličej, a pak mi do špinavého hrnku udělala kafe. Když jsem jí to vyčítal, tak se bránila, že hrnek vytřela borovým jehličím. Nevím, co si s ní počít.“

Odmlčeli se.

Svíčky na stole pomalu dohořovaly a tma se tlačila do všech stínů.

„No, dopili jsme, jde se spát,“ řekl Jeřábek. „Kam jsem dal baterku?“

Kotík rovněž vstával a zeptal se:

„Uhrabal jsi písek kolem *Oklahomy*?“

„Uhrabal,“ odpověděl Jeřábek, „a hrábě dám na noc pod deku, abych měl po ruce zbraň, kdyby někdo slídl kolem.“

„Měl sis je nabrousit,“ radil malíř. „Ale chci se zeptat – zbyly v krabici nějaké sušenky? Abych měl pro Karen snídani.“

Tóna zachrastil krabicí, ale až na pár drobečků byla prázdná.

Kotík se zatvářil zklamaně. Bylo to předstírané zklamání, protože sušenky ze souhvězdí Velké Medvědice měl tajně schované v kapse haleny. S nimi souhvězdí Labutě a Hadonoše.

Docent Jeřábek se obrátil na Tóňu se žádostí:

„Potřebuji posilující četbu. Viděl jsem nad osadou poletovat žluté lístky vahnoucího léta, a zmocnila se mě beznaděj. Nemáš ke čtení něco drsně optimistického, třeba „Prokletí jezdců savany“ nebo „Pomstu starého rančera“? To by pro první pomoc stačilo.“

„Mám. Přinesu, až půjdu na vlak.“

Znatelný obrys chlumského skalního ostrohu se nad střechami chatové osady ponořil do vesmírného moře bíle zářících hvězd jako mohutný koráb, a kdo by se do nebeského prostoru před jeho přídíl díval déle, rozpoznal by Mléčnou dráhu. Ovšem to nijak nezajímalo temný stín s lopatou, který ještě před chvílí netrpělivě postával opodál na travnaté pěšině, vedoucí od studánky kolem Kotíkova srubu k *První hlídce*.

„To je hodin, to je hodin,“ zamumlal stín. „To je doba, než se rozejdou. Půjdu domů.“

A zmizel.

IV.

Jeden chatař od Horního potoka prohlásil, že by nevstoupil do hospody, kde by neměl dovoleno jíst zálesáckým nožem a potom ho nesměl zabodnout do dřeva stolu, aby zůstal po ruce, kdyby něco. Krčma U Přístavu plní taková přání. Z nějakých zářezů si těžké stoly, rozptýlené před prkennou boudou jako stádo na pastvě, hlavu nedělají. Jsou navyklé dešti, sněhu a větru. Jsou vybělené pivní pěnou, ohlazené zpocenými dlaněmi a zčernalé od cigaret spadlých z popelníků, když je prsty unavené strunami nezachytily. Na mobiliář krčmy nejsou stížnosti, neboť se tu schází osazenstvo drsnému tábornickému stylu odpovídající. Příchozí rádi spočinou na hrubých lavicích podepřených špalky, když předtím u pultu pod okenicí, westernově zavěšenou na řetězech, objednali nápoje a teplé uzeniny. Po jídle pak natáhnou nohy k odpočinku před další cestou, nebo věnují víkendový čas zpěvu starých tramských písní.

Krčma U Přístavu slouží chatařům a pocestným od předválečných let. Je schována ve stínu jilmů na soutoku řeky a Horního potoka, je obklopena rákosím, z něhož ke stolům vycházejí kolébavé žebravé kachny, a od pobřežních lučin ji odděluje živý plot z talovníkových keřů. Vzadu za potokem a řadou starých olší jsou vidět do houfu seběhnuté chaty osady Přístav, a ještě dál za posečenou loukou prosvítají napůl v lese schované střechy osady Šanghaj. Ještě dál nad lesem začínají příkré srázy mohutného, do vzdálených kopců protáhlého ostrohu Zdenčiny skály.

Nazítří po večerních táčkách u *První hlídky* přicházela Oliva s výletním tlumokem na zádech, vražednickými nůžkami, pečlivě uloženými v lodenové brašně, a s Vacínkem, pobíhajícím kolem nohou, k talovníkovému plotu. Poledne sotva minulo, nad vršky keřů hlaholil ruch

obědvajících a šířila se dotěrná vůně připálených uzenin. Nůžky v brašně se zachvěly, neboť poznaly, že jsou doma. Zachvěla se i Oliva, ale nepříjemným překvapením. Poblíž průchodu v keřích, zdobeného vývěsní tabulí s nápisy DNES OTEVŘENO a VÍTÁME VÁS!!!, parkují zlověstně tmavé vozy. Tak daleko od civilizace je dovoleno zajíždět jen sanitkám, hasičům, filmařům nebo kulhavé dodávce s týdenním zásobováním. Dnes i kriminálním vyšetřovatelům. Přední kola tmavých vozů jsou s bezohledností úřední autority zabořena do trávy pobřežních lučin. Oliva vytušila přítomnost kapitána Krouckého a mohla se mu vyhnout, kdyby pokračovala cestou ke Zdenčině skále a vrátila se do krčmy pozdě odpoledne. Jenomže obědvala palačinku plněnou tvarohem a marmeládou v hospůdce U Zelené vodnice, a nyní nastal nezrušitelný čas na kávu s cigaretou.

Odhodlaná Oliva s Vacínkem, přidrženým na vodítku, vstoupila do průchodu v keřích a zamířila k pultu. V řadě tam postávala rozverná skupinka turistů, halasila a netrpělivě čekala na klobásy z grilu. Někdo otáčel stojanem s nabídkou pohlednic, turistických map a místních barevných průvodců. Oliva se za stojan přikrčila. Chtěla s turisty splynout a zůstat nepovšimnuta, ale nápadně světlý zjev ji prozradil. Od jednoho vzdáleného stolu poblíž rákosí se na ni přes hlavy spolustolovníků zahleděl statný muž. Bez váhání vstal a spěchal, aby ji zastihl dřív, než turisté dostanou svoje klobásy.

„Přeju hezký dobrý den, paní Foglová,“ volal tak příjemně, jako nikdy. „Posadíte se k nám? Uděláme vám místo. S radostí.“

Samozřejmě – byl to kapitán Kroucký. Tvářil se, jako by ho těšilo, že Oliva před ním neutekla, i když věděl, že od pultu už nemá kam.

„Tak pojd'te,“ vyzval Kroucký Olivu a jen tak tak, že ji nevzal pod paží. Oliva se pohnula rychleji, aby se jejího ramene nemohl dotknout,

a vykročila k místu, kam Kroucký ukazoval. Ten se zdržel tím, že předběhl všechny čekající a do pološera boudy požádal o kávu. Potom Olivu následoval, a když si na lavici ukládala tlumok s brašnou a Vacínkovi odepínala vodítko, představil jí svého společníka, sedícího za stolem naproti.

„Možná se znáte tady s tím pánem,“ řekl Kroucký společensky. „To je pan Spěvák, zdejší chatař a moje pravá ruka. Nevím, co bych si bez něj počal. Je tu stálý host, pomáhá mi vyznat se ve zdejších poměrech, vysledovat Adámkovy zvyky, ten den byl totiž zrovna on poslední, kdo viděl Adámka živého.“

„To ano,“ řekl ochotně pan Spěvák, napolo povstal a Olivu přes stůl pozdravil.

Slunce v té chvíli ozářilo postavu Olivy přes větvoví jilmů, vypadala velmi půvabně, a pan Spěvák se na ni usmíval šedýma, do vrásek ponořenýma očima. Je to podsaditý muž s kulatými rameny a přihnutými zády, nad ušima se mu bělá pruh šedivých povlávajících a dlouho nestříhaných vlasů, na holé hlavě a na předloktí má do ruda spálenou kůži, jak už chataři neustále zvelebující letní příbytky mívají.

Přimknout se k vyšetřovateli kriminálky byl další úskok pana Spěváka. Jiný pachatel by se schoval a chvěl obavami z dopadení, ale pan Spěvák vyměnil ustrašené obavy za možnost být vyšetřování vlastního skutku co nejbliž. Kromě toho správně odhadl, že uprostřed vyšetřovatelského týmu ho jako pachatele nikdo hledat nebude.

V temném stínu prkenné boudy pohasly modré plamínky, z konvice se vyhrnula pára a Kroucký pospíchal pro objednanou kávu. Vrátil se a řekl:

„Tady to máte, paní Foglová. Vidíte, ani kapičku jsem nevyžil. Paní Adámková vám posílá oplatku. Čím ještě posloužím?“

Tohle prostě nebyl on. Olivu ta nečekaná srdečnost zmátla. Jen stroze poděkovala a sáhla do lodenové brašny pro cigarety. Kroucký pohotově přisunul z popelníků různých stupňů otlučenosti jeden právě vhodný pro váženou členku místní chatové osady. Otázal se:

„Ani se nedivíte, co tu dělám?“

„Ne. Nejspíš třídíte výpovědi svědků podle věrohodnosti.“

Kroucký nepochopil břitkou poznámku, naopak ji vzal vážně a Olivě odpověděl:

„S tím nemám problém. Výpovědi svědků jsou ověřené. Rodina je mimo podezření. Adámková má na čas činu alibi. Byla v Poříčí u zubaře, zhruba od osmi hodin ji viděla plná čekárna. Vrátila se v poledne, a to už manžela ve stánku nenašla. Ale víte, proč tu jsem? Včera během dne, když tady ve stánku měla paní plno práce, někdo násilně vnikl do chaty, kde Adámkovi přes léto bydlí. Násilně – no, ten jejich zámek... Pachatel nic neodnesl, ale zotvíral šuplíky a přeházel nádobí. Dnes v noci se dostal do stánku. Zase všechno prohledal a přeházel. Adámková nás nechala zavolat. Říká, že se nic neztratilo. Ona toho moc ve stánku nemá. Co se nakoupí, to se prodá, a tržbu si paní hlídá. Kdo ví, co pachatel hledal. Domnívám se, že ty peníze, těch pět tisíc, co měl Adámk u sebe, když se stal obětí.“

Oliva zvedla hlavu. Taková vyšetřovací důvěrnost by se neměla pronášet před panem Spěvákem, ale když ho Kroucký považuje za svou pravou ruku...

Pan Spěvák se nepřestal usmívat.

Zatímco Vacínek rejdlil pod stolem a očichával trsátko, které tady včera večer rozlomily prsty vonící po buřtech, a zatímco se Olivě rozpouštěl v kávě cukr a vůně cigarety se mísila s až otravně silnou vůní grilu, Kroucký spustil, jako by trpěl samomluvou, s pohledem upřeným před sebe:

„Ještě tak dva tři dny, a chataři se nás zbaví. Jenom mě mrzí, že o vražedné zbrani nevíme nic. Soudní lékař mi tady do spisů napsal: dlouhý špičatý plochý zřejmě kovový hrot uprostřed s hranou! Tak toho moc nevím. Zbraň se ještě nenašla. Ale to je otázka času, já si ji najdu.“

Olivě zachovala důstojné mlčení. Mlčely i nůžky v lodenové brašně. Kroucký chvíli pozoroval její chladnou tvář a pak pokračoval:

„Naštěstí tu mám pana Spěváka, jak jsem už říkal, byl poslední, kdo viděl Adámka živého.“

Pan Spěvák potvrdzoval Krouckého slova a přes stůl Olivu oslovil:

„My jsme se s paní tady asi nikdy nepotkali, já chodívám do krčmy hned po otevření, na desátou. Dám si kávičku a čekám, až stánkař přiveze noviny, abych si je v klidu přečetl jako první, než se přihrnou další štamgasti. Ten den to bylo stejné jako jindy, jenom Adámková chyběla. Přišel jsem na desátou, stánkař zrovna přijel na motorce, uložil motorku, postavil vodu na vařič a hodil mi noviny. Za chvíli mi kávičku sám přinesl, dal jsem mu peníze, četl jsem si a nevnímal, co se kolem děje. Najednou byl stánkař pryč. Ani nevím, jestli odešel a jakým směrem. Zvedl jsem hlavu od novin, a nikdo tu nebyl.“

Byla to jen vteřinka. Jen na malinkou vteřinku se jejich oči nad stolem setkaly, a pan Spěvák pochopil, že tady bude muset našlapovat opatrně. To už věděl, kdo je tahle dáma a čím se živí. Probudit v Olivě zájem by mu neprospělo. Ale na ústup bylo pozdě, zájem byl probuzen. Oliva se ho zeptala:

„Zahlédl jste, jak přijela motorka?“

„Neviděl jsem přes keře. Slyšel jsem motor.“

„Takže nemůžete říct, jestli s Adámkem přijel někdo cizí?“ ptala se Oliva.

Kroucký se shovívavě pousmál, a ani pan Spěvák nešetřil shovívavostí, když odvětil:

„Krčmář vozí pečivo a noviny ve velikém batohu na zádech. Za ním nemohl při jízdě sedět někdo další.“

„Pokud si ten další jezdec nevzal batoh na záda sám. To by s Adámkem mohl přijet na motorce a později ho napadnout uvnitř ve stánku,“ řekla Oliva.

Kroucký se na Olivu podíval pohledem: *Vy mi to zase zamotáváte, paní Foglová. Že jsem vám to kafe kupoval...*

Ale pan Spěvák opatrně řekl:

„K tomu vám víc nepovím. Měl jsem pocit, že jsem v celý krčmě sám, ale nepřemýšlel jsem o tom.“

Oliva začala naléhat:

„Musel tu být někdo třetí. Protože je divné, že by stánkař nechal stánek otevřený, odešel na záhadnou schůzku do skal, řekněme na dvě tři hodiny, a nikoho nepožádal, aby mu stánek pohlídal. Mohl také zavřít okenice, vyvěsit cedulku ZAVŘENO a odejít. Ale to neudělal.“

Kroucký seděl trpělivě, jeho shovívavost pracovala na plné obrátky. K dámám, jako je Oliva, je třeba být zdvořilý, a o to se kapitán snažil, zvláště když Oliva si nemohla pomoci a vyzvídala dál. Změnila téma:

„Řeknete mi, kolik bylo hodin, když jste odešel?“

„Asi před jedenáctou,“ odpověděl pan Spěvák. „Pobýt si hodinku v krčmě a jít pak něco dělat, to je moje.“

„Nepřipadal vám Adámek rozčilený, nebo že někoho očekává? Víte, když jste zvyklý pobývat tady tak často, jistě byste rozpoznal jiné chování ...“

Pan Spěvák krčil rameny.

„Jak už jsem říkal, byl to den jako každý jiný, přijel na motorce s přívěsem, připravil mi turka místo své ženy, hodil mi noviny a šel vyložit zboží.“

Pak Oliva řekla něco, co přimělo Krouckého, aby zpozorněl:

„Jistě řídil motorku tak brzy po ránu ve správném obutí a oblečení. Nevšiml jste si, pane Spěváku, kdy se převlékl a nazul volnější sandály? Předtím, než vám přinesl kávu a noviny, nebo až potom?“

Rovněž pan Spěvák vypadal překvapeně a chvíli byl podezřele tiše. Načež odmítavě zavrtěl hlavou. Kroucký se na Olivu podíval zklamaně, jako by chtěl říct: *Nezlobte mě pořád, paní Foglová, s těmi botami. Nebo vás zase pošlu do té vaší První hlídky!*

Ale Oliva na Spěváka naléhala:

„Musel jste přece vidět, jak byl oblečený, když před vás ty noviny dával.“

„Já jsem se nedíval,“ řekl rychle pan Spěvák. A opatrně připojil: „Proč myslíte, že je to důležité?“

„Na rozdíl od úředního vyšetřování se domnívám,“ Oliva se jen lehounce pousmála, „že někdo zaútočil na Adámka hned po vašem odchodu a pak ho nějakým zatím nezjištěným způsobem přepravil na místo nálezu. Nejde jen o to, že si do skalnatého terénu obul domácí sandály, ale na podrážkách chyběly stopy po blátě nebo písku.“

Pan Spěvák chtěl namítnout, že Adámek krácel lesem opatrně. Ale Olivu nezastavil. Teď už mluvila ke Krouckému bez obalu:

„Možná vám, pane kapitáne, připadá otázka, kdy se Adámek převlékl, zbytečná, ale nejspíš by pomohla vyřešit celý případ. Kdyby s ním přijel ještě někdo jiný, kterému se chystal předat peníze, určitě by se před ním nesvlékal, nešel by vařit vodu na kávu tady pro pana Spěváka a neukládal by peníze do rybářské vesty. Je tedy jisté, že Adámek měl s útočníkem

schůzku tady ve stánku, a jeho tělo bylo přemístěno do roklinky. Útočník se z nějakého důvodu nedozvěděl, že Adámek má peníze připravené v kapse.“

Kroucký jí skočil do řeči, jak byl nedočkavý trochu popíchnout:

„Přiznejte se, paní Foglová, že vás ten případ zajímá? Ale mýlíte se. Nevíte, že jsme ve vyšetřování pokročili. Parta z pražské hospody, kde byl Adámek v zimě zaměstnán a měl všelijaké kšefty, se vydala náhodou v osudný den na skupinový výlet do skalního města. Kdokoli z nich si mohl dát s Adámkem schůzku ve skalách. Postupně si skládám obrázek o jejich pohybu, a za pár dní budu mít pachatele. Stopy vedou do Nuslí. Je to vyřešeno, paní Foglová.“

Kapitánova slova připomněla Olivě potupný cejch nevěrohodného svědka. Dala najevo, že končí s debatou, beze slov dopila kávu, vstala a sbírala si věci.

„Musím už jít, děkuji za pohoštění,“ řekla ke Krouckému. „Ještě chci do stánku vrátit tohle. Našly se u nás v osadě.“

Sáhla do brašny pro vražednické nůžky a položila je na stůl vedle popelníku, aby byly po ruce, až si bude brát batoh, brašnu a vodítko.

Kapitán Kroucký se po nůžkách podíval, ale ani náznak, že by ho napadla nějaká myšlenka.

Pan Spěvák se přestal usmívat.

Možná postřehl, že na něj nůžky škodolibě zamrkaly. Dobře tušily, že patolog při pitvě nebožtíka Adámka pronesl: „Kdyby útočný předmět mířil špicí jen o milimetr vedle, ten člověk by v pohodě přežil. O jediný milimetr! Tomu se říká vzdálenost mezi být či nebýt.“ Patolog byl romantik, ale vražednické nůžky myslely prakticky. Tehdy, když šermováním před obličejem krčmář Adámek ponoukal pana Spěváka k neuváženému činu, s potěšením využily pohyb pana Spěváka, aby se krčmářovi podívaly do lebky a se vši ostrostí mu vyčetly špatné zacházení.

Neurvalec Adámek používal noblesní krejčovské nůžky jako nástroj na uvolňování šroubků, jako dláto na dřevo, případně jako kladívko na přitloukání plakátků country večerů. Dokonce s nimi rýpal mastnotu z grilu! To bylo nepřijatelné.

Kroucký vychutnával převahu vítěze a loučil se přívětivými slovy:

„Nejspíš se už nepotkáme, paní Foglová, užijte si zbytek léta.“

Oliva přikývla, vzala tlumok, brašnu, vodítko s Vacínkem, nůžky a použitý hrnek, a proplétala se mezi stoly ke stánku.

Pan Spěvák za ní hleděl a zdálo se, že k jisté myšlence nemá daleko.

V.

Na vyšlapaném plácku pod westernově zdviženou okenicí bylo prázdno, poledne minulo a hladovci byli obslouženi. Slunce pozdního léta svítilo do boudy a jilmovými větvemi promítalo mihotavé stíny na police s alkoholem. Nastal čas útulného spočinutí po obědě, kdy se u stolů mlčí, popíjí káva, nebo volně a pomalu hovoří o počasí.

Adámková pobývala vzadu v boudě se dvěma muži z kriminálky, ale jakmile zahlédla přicházet Olivu, pospíchala k pokladně. Ve tváři si udržovala výraz ušvané servírky, a kolem šíje měla na znamení smutku ovinutou černou šifonovou šálu. Naopak z nesmuteční marnivosti ji vinilo čerstvé přebarvení vlasů, rudě zářící s oranžovým pruhem, a pestrá tunika s potiskem mořských hvězdic. Výstřednost krčmářky vhodně doplňovala podobu krčmy U Přístavu jako válečným loďstvem dehtaného pirátského škuneru chvíli před potopením.

Oliva položila hrneček na plechový táč pro použité nádobí a natočila ho tak, aby Adámková zahlédla, že vrací i lžičku. Dostat turka do hrnku, k tomu lžičku a vlastní cukříky, je v krčmě U Přístavu výsada pro šerify, hudebníky a chatařské celebrity. Oliva kdysi na doporučení chatařů Adámkové „zkoukla“ nájemní smlouvu s lesním podnikem, a stala se tak celebritou z vděčnosti. Adámková jí proto přidělovala bucláček s logem místního pivovaru a hliníkovou lžičku, zatímco ostatní hosté se musí spokojit s krystalem ve společné cukřence, nabíraným lžičkou připevněnou k pultu splachovacím řetízkem. Tureckou nebo instantní kávu tito nevýznamní lidé fasují do kelímku.

Adámková řekla:

„Hned jsem si všimla, že kafe bylo pro vás. Ten člověk si vás nějak předchází.“

Kývla hlavou směrem ke stolu, kde stále seděl Kroucký s panem Spěvákem. Potom dodala: „Dlouho jsem vás neviděla, paní Foglová.“

Oliva pronesla omluvná slova, vyjádřila Adámkové lítost nad tím, co ji potkalo, a Adámková si hřbetem ruky otřela oči. Za soucit poděkovala a řekla:

„Že jste se tak sešli – ten důchodce byl poslední, kdo viděl manžela živého, a vy jste byla první, kdo ho viděl... v tom stavu.“

Znovu si otřela oči navyklým pohybem, jako by stírala neviditelnou slzu, a pokračovala:

„Já vím, že jste muže našla. Nahoře ve skalách. Říkal to tamten.“

Adámková znovu kývla k tomu stolu.

Oliva se zeptala:

„Vy jste přece manžela znala nejlíp. Nemáte tušení, kdo mu takovou hroznou věc mohl udělat?“

„Víte, paní Foglová, co jsem muže přivedla z Prahy sem na osady, každý den se snažil lidi něčím naštvat. Měl už takovou nešťastnou povahu. Varovala jsem ho, že chataři jsou samý kovboj a že si to nenechají líbit, ale on se poškleboval ještě víc. Ale tamten říká,“ znovu kývla směrem ke stolu Krouckého, „že ho zabili chlapi z pražské hospody. Že přijeli do skal na výlet. Z toho nejsem moudrá. Viktor se v lese nevyznal. Jak si mohl dát schůzku v Lovčích dolech? Vždyť ani nevěděl, k čemu jsou turistické značky. Jak by cizímu popsal cestu do těch roklí? A od otevřeného stánku by nikdy neodešel. Pověděla jsem to tamtomu,“ Adámková počtvrté kývla bradou ke Krouckému, „ale on mě odbyl, že muži mívají před manželkami tajemství.“

Adámková si otřela oči, tentokrát použila kapesník. Mluvila dál:

„Chudák Viktor. Ráno mě na motorce odvezl do města k zubaři, abych nemusela běžet přes louky, a mohla jsem být v čekárně před osmou. Viděla jsem ho naposledy.“

„To se vydal na nákup hodně brzy,“ řekla Oliva.

„Bylo to brzy,“ souhlasila krčmářka. „Jindy jezdí na devátou a vrací se v deset, když otevíráme stánek.“

„Takže přijel s nákupem o hodinu dřív než obvykle,“ řekla Oliva. „Ale ten pán, co tamhle sedí u stolu s vyšetřovatelem, vypověděl, že na motorce přijel v deset hodin.“

„Ale paní Foglová, co by muž v Poříčí dělal tak brzy po ránu, hospody zavřený, nakoupil a hurá domů. Kdepak až v deset hodin, vždyť musel všechno připravit a otevřít krám beze mě!“

Adámková se přes pult naklonila blíž k Olivě a tiše vykládala:

„Víte, že mi někdo včera vyloupil chatu? A dneska v noci stánek. Nic se neztratilo, ale zavolala jsem tamtoho,“ Adámková znovu kývla směrem ke Krouckému. „Kriminálka přijela a celou chatu mi rozhrabali. A stánek taky. Že hledají stopy! Ale žádné nenašli. Bodejť by našli – než přijeli, tak jsem v chatě i tady ve stánku uklidila, zametla a otřela police. Aby mě nepomluvili, že nedbám na hygienu.“

Oliva na ni hleděla rozšířenýma očima, jako by chtěla něco poznamenat k tomu úklidu, ale neřekla nic. Raději položila na pult vražednické nůžky a zeptala se:

„Paní Adámková, jsou to vaše nůžky? Tady na pultě jste přece měli podobné.“

„No jistě, ty jsou naše!“ zvolala Adámková. „Ale jsou světlejší a hezčí. Tyhle ornamenty byly zapatlané, ani to nešlo umýt. Sama jsem si říkala, kdo je asi ukrad, staré nůžky... Patřily k vybavení už tenkrát, když mi stánek předával správce polesí. Kde jste je našla?“

„Jedna dívka od nás z osady je odnesla omylem, tak je vracím.“

Adámková poděkovala a řekla:

„Začala jsem shánět náhradní, to víte, nůžky jsou potřeba. Museli jsme otvírat kečupky šmajdavými manikúrkami, a jedna ženská si je vrazila do palce. To bylo křiku! A krve po pultě. Položte je ke košíčku, prosím vás.“

Adámková si dlaněmi několikrát přejela paže, jako by jí byla zima, naposledy kývla ke stolu Krouckého a řekla:

„Už aby tamti byli pryč. Aby to všechno skončilo. Co si dáte?“

Otázka nepatřila Olivě, ale partě zbloudilých cyklistů, kteří opřeli horská kola s karbonovými rámy o tavníkový plot a sundávali barvami hýřící brýle a helmy. Obklopili Olivu a zaraženě prohlíželi denní nabídku: KÁVA, ČAJ, GROG, VÍNEČKO, DŽUS, CIGARETY, LÍZÁTKA, CUKRÁTKA, TATRANKY, a posléze i stálý jídelní lístek OPEČ BUŘT PIVKO. Tihle cyklisté, přivyklí náročné stravě aktivních sportovců, netušili, že zabloudili opravdu tragicky. Z krčmy U Přístavu mohou i přes výtečné schopnosti horských kol vyrazit kupředu jen pěšky. Vlevo břeh řeky, vpravo neprůjezdné údolí Horního potoka, a před nimi strmý hřeben Zdenčiny skály, kam kromě žluté značky cestičky nevedou. Ale když si objednájí grilované klobásky, nebudou se vracet do ubytování v Lázeňských domech hladoví.

Oliva se vymanila z hloučku cyklistů, popošla za cukrovinkový etažér, a jak si Adámková přála, odložila vražednické nůžky na pult ke slaměnému košíčku. Nůžky se slastně přimkly k pultové desce. Byly doma! Tady spočívaly nejraději. Odtud je zvedaly něžné ručky výletnických slečinek, aby nastříhly dochucovací kapsičky, a nůžky je za dívčí něžnost odměnily rozverným cáknutím kečupu na tričko.

Po vrácení nůžek na pult v krčmě U Přístavu se Oliva mohla znovu vydat na výlet. Ale zvědavost jí nedovolila odejít. Jak si Adámek běžně počínal,

když přivezl nákup a z „motorkového“ se převlékal do „stánkového“? Na tohle myslela, a pobízel ji vzdor vůči Krouckému. Pro něho "převlékací" informace neměla význam. Olivě stačí vyčkat, až ve stánku bude volněji, a s Adámkovou znovu promluvit. Taktně a soucitně, s ohledem na city čerstvé vdovy.

Vacínek se motal kolem nohou své paní, zabíhal až za pult do průchodu ke grilu, odkud to tak vonělo, ale nakonec se schoulil pod stoleček, odkud si hosté berou výtisky deníku „Radostný venkov“ na čtení ke stolům. Vacínkův útulek se Olivě nelíbil. Adámková při úklidu rejdlala koštětem nedbale, v pavučinách a prachu tam uvízly nejenom naváté jilmové listy, ale i zmačkané výstřižky z novin. Oliva je posbírala. Snad z vrozeného smyslu pro pořádek, snad jako pomoc vdově, když krčma má být zametená a prach utřený.

Byly to nevyplněné křížovky z luštitelské rubriky „Radostného venkova“. Křížovky měly v rámečku den vydání, aby luštitelé mohli tajenky odeslat do redakce pro případnou výhru. Jedna křížovka pocházela ze dne, kdy se Adámek důvěrně seznámil s vražednickými nůžkami, a další otiskly noviny před onou událostí. Oliva výstřižky prohlížela, ale nic pozoruhodného z nich nevyčetla.

Ozval se za ní mužský hlas:

„Copak jste objevila?“

Byl to pan Spěvák.

Oliva se otočila.

„Podívejte, někdo vystříhal prázdné křížovky. Potom výstřižky zmačkal a zahodil. Zlomyslná schválnost, co myslíte? Všiml jste si toho? Říkal jste, že čtete noviny jako první host.“

„Máte pravdu, dostávám „Radostný venkov“ do ruky první,“ souhlasil pan Spěvák, „ale o tomhle nic nevím. Víte co, paní Foglová? Netrapte se

tím. Vezmu si je. “

Než se Oliva nadála, zmuchlané papírky zmizely v dlani pana Spěváka. Oliva chtěla něco poznamenat, ale výstřižky musely jít stranou. Zaslechla totiž Adámkovou, jak naléhavě volá:

„Paní Foglová, tamhle vás někdo shání!“

Adámková zrovna přebírala od cyklistů peníze (z nabídky stánku si nakonec vybrali jen nealkoholické nápoje), a přitom druhou rukou ukazovala k stolníkovému plotu. Kolem vchodu pobíhala básnířka Karen a pátrala po Olivě zmatenými výkřiky:

„Paní Foglová, jste tady?“

Sešly se na udupaném plácku. Karen byla na pokraji zhroucení. Skoro padla Olivě do náruče a drkotala:

„Musím s vámi mluvit. Běžím za vámi až z Chlumu. Musím si sednout.“

Pomalu míjel čas vymezený na poobědovou kávu. Lavice byly obsazené jen řídce a po sklizených stolech, ještě před hodinou zavalených tácky, kelímky a popelníky, se volně pohybovaly dlouhé stíny jilmových větví.

Oliva shodila tlumok, poskládala věci na okraj jedné z lavic poblíž stánku a pomohla mladé ženě se posadit. Karen se schoulila do předklonu, dýchala překotně a chvěla se vyčerpáním. Černě podmalované oči se jí nešťastně rozpíjely v slzách.

„Co se stalo?“ naléhala Oliva.

„Chce se mi omdlít,“ kvílela Karen. „Strašně mi buší srdce.“

A opakovala: „Běžím za vámi až z Chlumu.“

Pokud Karen opravdu od Kotíkova srubu až do krčmy U Přístavu běžela, byl to nadlidský výkon. Měla oblečenou širokou sukni kolem kolen staženou ve stylu ‚aladínek‘, rafinovaně sešitou, umožňující jen gejšovské krůčky. Pro pohyb v přírodě nemožné. Zároveň její chodidla musela pod zašňůrkovanými tlapkami s tenkou podrážkou cítit každé zrnko písku,

o oblázcích nemluvě. K běžeckému výkonu přidejme, že srdce a plíce bohémské básnířky byly k pohybu trénovány pouze vysedáváním v poříčské čajovně.

Dramatický příchod Karen neunikl pozornosti stánkové obsluhy. Adámková na dálku zkušeně vyhodnotila její bledost a vyběhla zpoza pultu s naléhavou otázkou:

„Je tu někdo doktor?“

Nad jedním stolem se zatřepala zdvižená ruka.

„Tady! Fousek je doktor!“

Adámková tam ukázala a důrazně odpověděla:

„Ten ne!“

Snaživá ruka klesla dolů, a ozval se tam smích.

Adámková přisedla na lavici vedle Karen a zahleděla se jí do tváře.

„Jste celá zelená,“ řekla. „Škoda, že tu není nějaký zdravotník. Když někoho zavoláme, přijede za celou věčnost.“

„Ale ten pán se hlásil,“ připomněla Oliva.

Adámková udělala obličej.

„To je známá firma. To by se mu líbilo, rozepínat halenky a pohmatem zkoumat, jestli mladým ženským tluče srdíčko.“

„Ten pán není doktor?“

„Ale je. Přes brouky a hmyz.“

Adámková se ještě jednou zkoumavě podívala na Karen a zavolala do stánku:

„Františku! Přines slečně minerálku!“

Za chvílku Karen dostala třetinkovou láhev a kelímek, poděkovala a na starostlivou otázku Adámkové přisvědčila, že se cítí lépe. Adámková s ulehčením vstala, aby se vrátila za pult. Oliva ji zadržela a otočila se k modelce s otázkou, co měla k obědu.

„Ještě nic. Ale snídala jsem máslové sušenky,“ odpověděla Karen.

„Sušenky na celý den? Není divu, že je vám špatně,“ řekla Oliva, a než Adámková odešla zpátky k pultu, objednala pro Karen něco lehkého k jídlu.

Teď už se modelka mohla nadechnout a promluvit.

„Paní Foglová – ty nůžky – prý jste je chtěla vrátit sem do stánku – tak jsem přiběhla za vámi – abyste to nedělala. Nejsou moje, dal mi je do úschovy jeden známý. Že je nemůže mít u sebe, protože to by byl malér, jde o kriminál, kdyby je u něj našli, ale že ten starý krám má cenu pěti tisíc. Schovala jsem nůžky za obraz, ale Kotík se zlobil, že jsem obraz pověsila obráceně. Já ty nůžky musím mít!“

„Ale paní ze stánku, co tu teď byla, je poznala!“

„To není možné,“ kvílela Karen. „To jsou moje nůžky!“

„Tak dobře,“ souhlasila Oliva, „vysvětlíme, že nůžky patří vám. Ostatně si paní nebyla jistá. Odnese si je, Karen, nebojte se.“

Modelka odměnila Olivu vděčným pohledem.

Krátce potom Adámková přinesla na tácku ohřátý dietní párek a krajíčky chleba. Ze soucitu přidala krajíček zadarmo. Oliva sáhla do lodenové brašny pro peněženku a řekla:

„Paní Adámková, musím přiznat, že jsem se spletla. S těmi nůžkami. Nejsou odsud, ale patří téhle slečně. Těm vašim se jen podobají. Může si je slečna vzít zpátky?“

Adámková se nebránila.

„Proč ne? Ale jak jste ty nůžky položila na pult, hned se ztratily. Ani nevím, kdo se tam motal. Už je zase někdo ukrad.“

To bylo nepříjemné překvapení.

„Někdo je odnesl? Už podruhé?“ nevěřila Oliva.

„Je to tak. Budu muset vyndat ze šuplíku ty manikýrky. Aby si je zase nějaké nemehlo vrazilo do ruky. Tak to máme minerálku, párek a chleba.

Dáte mi pětacyřicet korun, paní Foglová.“

„Kůrka mě zabije,“ hlesla Karen.

VI.

Docent Jeřábek sestupoval strmou pěšinkou k *První hlídce* a v náruči opatroval láhev červeného vína. S potěšením vnímal náladu pátečního podvečera, v němž se pod vysokou skalní stěnou bývalého hrádku rozléhalo ladění kytar, skřípavé otevírání těžkých okenic, vrzání vozíčků na vodu a pozdravy osadníků, kteří přicházeli od vlaku. Někdo nahoře na kopci hlasitě zavolal: „Ahóóój, osado!“ a odpověděl mu radostný řev.

Zapadající slunce nápaditě malovalo na prosklenou stěnu *První hlídky* červánkové tvary bílých obláčků, ale Oliva Foglová, i když postávala venku u zábradlí před chatou a hleděla do údolí, páteční romantiku nevnímala. Ve tváři měla urputný výraz. Ten výraz, který osadníci znali a kdykoli mohli, rádi se mu vyhnuli.

Oliva se ohlédla, když zaslechla ve svahu kroky docenta Jeřábka. Natěšený Vacínek vyskočil z pelíšku u dveří a na bílých nožkách mu běžel vstříc. Docent Jeřábek obešel růžový keř na rohu chaty a stanul na plácku pod pokroucenou borovicí. Láhev s vínem postavil na venkovní stůl.

„Co tě trápí, Olivo?“ otázal se. „Zíráš do kraje jako bojovnice Vlasta z palisád vyšehradských.“

Oliva chvílku mlčela, a pak odpověděla:

„Ten nález dvou zabitých v Lovčí rokli. Kriminalisté mé výpovědi nevěřili. Měli pravdu.“ S hořkostí v hlase dodala: „Kapitán Kroucký moje svědectví dobře odhadl. Nebylo věrohodné.“

Docent se podívil.

„Přepadl tě špatný rozmar, Olivo? Myši sežraly cukr, nebo zvlhly sirky?“

Oliva odmítavě zavrtěla hlavou a opakovala:

„Jsem nevěrohodný svědek, ovlivněný psychickým otřesem. Poskytla jsem policii zkreslené informace. To je neodpustitelné. Neměla jsem podlehnout emocím jenom proto, že venku číhal pachatel s lopatou.“

Tohle bylo na Jeřábka příliš.

„Co tě popadá, Olivo? Podlehnout emocím! Co je to za revoluční názory?“

Oliva mluvila dál, ale s postupným vysvětlováním se provinilá hořkost z jejího hlasu vytrácela:

„Jak jsem si mohla myslet, že by Vacínek stáhl botu z nohy nebožtíka! I když z čerstvého nebožtíka. Vacínek by to jistě neudělal, má k lidem citlivou povahu. Přiznávám, že jsem vnitřně přijala nepravdivou představu dvou obětí zločinu. Totiž – dnes se ukázalo, že ten horolezec, co se válel ve skalní díře na zemi vedle mrtvého Adámka, byl živý!“

Jeřábek byl u Olivy zvyklý na ledacos, ale tohle bylo nečekané.

„Živý?“ podivil se. „V bezvědomí?“

„Ne. Byl živý až moc. Ale já si zjistím, proč mě oklamal předstíráním solidarity se zabitým Adámkem.“

Jeřábek se zmohl na poznámku:

„Co Bezdušek od kombajnu? Ten přece ví, jak to s tím horolezcem bylo.“

Tohle Oliva rovnou odmítla. Pro svou lopatovou výstřednost nemohl být Bezdušek jako svědek spolehlivý.

S konečnou platností rozhodla:

„Jsem úředně potvrzený, a teď i důkazně prokázaný nevěrohodný svědek. Sdělila jsem policii zavádějící informace. Měla jsem o tom nálezu pochybovat. Považovat pana Bezduška za pachatele jen proto, že nosí polní nářadí jako husitský bojovník, byla chyba. Moje neodpustitelná chyba.“

Načež s důstojně vzpřímenou hlavou odešla uvařit kávu. Jeřábek za ní volal:

„Olivo, a jak tě najednou napadlo, že by Vacínek nestál o posmrtnou botu?“

Oliva neodpověděla. Otáčela kličkou vařiče. Ale když káva zavoněla na stole, a v údolí se zabělala podvečerní mlha, dozvěděl se docent Jeřábek podrobnosti.

Bylo to prosté, a mohla za to Karen. Objevila se u *První hlídky* brzy po události v krčmě U Přístavu. Využívat sousedských známostí jí bylo souzeno. Chodila si půjčovat všechno možné, mýdlo, cukr, ručník, špagety, zrcátko... V brokátové tašce, kterou si přinesla z Poříčí, neměla nic praktického, jen pár kousků bohémského oblečení, psací potřeby, sbírku básní a korálkovou bižuterii. Oliva jí z chaty přinesla, o co žádala, a využila její návštěvy k otázce:

„Víte, Karen, nemohu se zbavit dojmu, že přítomnost dvou stejných starožitných nůžek na jednom místě je příliš velká náhoda. Říkala jste, že vaše nůžky vám svěřil kamarád. Není možné, aby právě on je odnesl z krčmy, když se ztratily poprvé, a nějakým způsobem je chtěl využít k vydírání a získání peněz?“

„To nevím,“ přiznala modelka.

„Kdy vám ty nůžky do úschovy předal?“

„Ted'ka někdy.“

„Ted'ka někdy,“ opakovala Oliva. „To znamená, že třeba před pár dny?“

„Tak nějak,“ připustila Karen.

Oliva stočila pohled dolů na sandálové t'apky, které měla Karen vyšněrované růžovými krajkovými šňůrkami po antickém způsobu vysoko nad kotníky. Oliva si všimla těch šňůrek už v krčmě U Přístavu, když modelka obědvala dietní párek a minerálku.

„Karen, můžete mi říct – ty tkaničky jsou krajkové?“

„Ne, jsou drhané,“ odpověděla Karen.

„Prodávají se v Poříčí? V textilní galanterii?“

Karen se zasmála.

„Drhala jsem je sama. Já si občas něco udrhám. Líbí se vám ta růžová barva?“

„Už jsem takovou viděla,“ řekla Oliva. „Nedávala jste někomu kousek té drhané růžové šňůrky na nastavení tkaničky v botě?“

„Kamarádovi jsem je dala,“ souhlasila Karen. „Přetrhla se mu tkanička v lezečce, tak si uřízl kousek ode mne.“

„To byl ten kamarád, co vám do úschovy svěřil nůžky?“

Karen přisvědčila.

„To byl Kůrka. Ale my nejsme kamarádi – my spolu chodíme, když zrovna s nikým nechodíme.“

„Jak tomu mám rozumět?“ podivila se Oliva.

„No, jednoduše,“ řekla Karen.

Dole v údolí po lesní cestě kolem pramene Jordánky procházela rodina s více dětmi a bylo tam hodně křiku. Oliva otočila hlavu, jako by dětský výskot poslouchala, ale bylo vidět, že přemýšlí. Potom modelku požádala:

„Potřebovala bych s panem Kůrkou mluvit. Souvisí to s kriminálním vyšetřováním. Můžete mi prozradit, kde ho najdu?“

„Kůrka se nedá najít,“ odpověděla Karen. „Sám se objeví, když se mu to hodí. Ale bojí se toho maléru, jak jsem vám říkala, tak se tajně schoval ve skalách.“

„Schůzku mi domluvit nemůžete?“

„Nevím, kde přespává, a nevím, jak poslat zprávu. Když jsem teď u Kotíka, tak spolu nechodíme.“

Nemělo smysl se dál vyptávat.

Když Oliva v pátečním podvečeru nad sklenkou červeného vína dovyprávěla příběh růžových šňůrek, přidala rozhodnutí, že si na Kůrku

dojde a řádně si ho podá. Zeptá se ho na to nejdůležitější. Totiž jestli zabil Adámka.

Docentovi se to nelíbilo.

„Olivo, takové setkání je nebezpečné. Kdo jednou zabil, získal cvik, a zkusí to podruhé. Nech kriminálku, ať si poradí. Připrav novou svědeckou výpověď! To ti vyšetřovatel nemůže zazlívát. Jak se hodláš toho horolezce zeptat, proč předváděl nebožtíka, když jeho pobyt je neznámý? Mohl si zalézt kamkoli do skal.“

„Jeden člověk o něm ví. Ten mi pomůže.“

Docent zpozorněl.

„Koho máš na mysli?“

Oliva mlčela, protože tušila, že odpovědí docenta nepotěší.

Jeřábek tedy promluvil sám:

„Uklidni mě a řekni, že nemáš na mysli toho chlápka, co mu říkají *správce skal*. Když se lezcům uvolní kruh ve stěně, tak jdou za ním, a on to spraví. Když si ve spáře poraní prst, tak on jim ho zafačuje. Nosí ušmudlané papíry vyválené po hospodách se seznamem věží a každému řekne, která je která, a poradí kudy lézt. Nepamatuju se, jak se ten chlap jmenuje, ale jeho příjmení má něco společného s pivem.“

„Jmenuje se Šenberk,“ doplnila Oliva. „Eda Šenberk.“

Jeřábek zavzdychal a nalil si další sklenici.

„No, ty to musíš vědět, když je to tvůj ctitel.“

Chvíli seděli tiše. Pomalu se začalo stmívat. Větrík rozkýval vršky borovic nad střechami srubů a pod nimi sem tam zasvítily okénka do tmy. Nahoře na kopci u *Mexické hranice* vzplanul oheň a zabrnkaly kytary.

Docent Jeřábek pozvedl láhev, aby zjistil, kolik vína zbývá, a dolil do sklenic. Potom promluvil: „S ním by sis neměla nic začínat, Olivo. Víš, jak moc touží pojmout tě za manželku.“

„Asi tak, jako touží po skále, kterou ještě nezdolal,“ namítla Oliva.

„On to myslí vážně. Jednou, jak jsi musela narychlo odjet do Prahy, jsme mu z legrace namluvili, že bys byla se svatbou svolná, ale že ti to šerif nedovolí. Ten šílenec se támhle po stěně Chlumu spustil na laně, visel tam za jednu nohu a ječel: „Šerife, dovol mi vzít si Olivu za ženu!“ Zezdola na něj Harry střílel šípy, aby se polekal a slezl dolů. Nakonec jsme ho sundali a odvěkli do Lesního baru. Tam jsme se zřídili natolik, že jsme nebyli schopni vyjít k nám na kopec a museli jsme zůstat na vodáckém tábořišti. Šenberk táhnul z Lesního baru na nádraží. Že prý když má vlak po ruce, zajede si do Saska vylézt pár sedmiček. Aby zapomněl na to zklamání.“

Jeřábek se na chvíli odmlčel. Ponořil se do vzpomínek hlouběji, a pak dojatým hlasem vyprávěl:

„Na vodáckém tábořišti jsme strávili dva dny a tři noci, než jsme nabrali sílu vydrápat se ke svým chatám. Bylo vedro, leželi jsme v písku na přístavišti, nohy nám chladily vlnky z řeky a Střecha recitoval ‚Chtěl bych tě potkati v lukách‘. Kolem nás přistávali vodáci, šlapali po nás, lodě nám tahali přes hlavy a ukrutně nám nadávali. Když zapadlo slunce, zvedli jsme se od břehu a přestěhovali k vodáckému kiosku. Tam jsme se zřídili znovu. Když v noci zavřeli kiosek, tak jsme se odplazili ke stánku v letním kině. Tam měli ještě otevřeno. Tak to šlo pořád dokola. Dva dny a tři noci.“

Jeřábek se znovu odmlčel a pak s pohnutím řekl:

„Byly to nejkrásnější chvíle mého života. Ale prožívat bych je už nechtěl. Kam se díváš, Olivo?“

„Zdalo se mi, že pod verandou tvého srubu někdo chodí.“

Docent Jeřábek vstal a zahleděl se do ztemnělého svahu. Všude byl klid, kromě planoucího ohníčku u *Mexické hranice*.

„Možná jsi zahlédla ducha některé z mých manželek,“ zažertoval Jeřábek. „Ale všechny tři jsou naživu. Aspoň si to myslím.“

Nastala úplná tma, kopce vyrýsovaly černé obrysy na světlejším nebi a v dálce za řekou se drobounce rozzářila pouliční světla Poříčí.

Jeřábek se zvedl k odchodu.

„Ještě si to rozmysli, Olivo. Abys Šenberkovi nedala planou naději. Aby tě to pak nemrzelo.“

Oliva byla rozhodnuta.

„Musím mluvit s Kůrkou za každou cenu. Chci vědět, proč mě ošidil a válel se na zemi vedle Adámka. Nevěřím Karen, že by mi ho přivedla. Jistě ho bude varovat, aby se tu neukazoval. Bez cizí pomoci Kůrku nenajdu. Už jsem Šenberkovi vzkázala do turistického centra, aby se u mne zastavil. Hned, jak to bude možné.“

S tím se nedalo nic dělat.

„Dej znamení, až přijde,“ žádal docent. „Nerad bych se s ním setkal. Nerad bych slyšel to jeho: *„Hele, borče, půjdem na jedno?“* Nechci, aby mě potupně vyhodili z Lesního baru pro opilost. Dobrou noc, Olivo.“

Když docent Jeřábek vystupoval nahoru k *Oklahomě*, oheň u *Mexické hranice* skomíral a bylo tam ticho.

V lese na Chlumu houkla sova a dole od řeky slabým hvízdnutím odpověděl noční vlak. Když docent Jeřábek odemykal sруб, pospíchal stín, který Oliva zahlédla pod verandou, dole po dřevařské cestě. Nesl lopatu a taky mířil domů.

VII.

Samozvaný správce skal Eda Šenberk není horolezec vysoký ani svalnatý, ale houževnatý a hbitý. Mezi ostatními lezci je poznatelný podle čelenky ze šátečku utaženého kolem čela, jehož barvy dávno vybledly. Šátek patřil Olivě. Ztratila ho v mládí kdesi ve skalním městě a zamilovaný lezec ho od té doby nosil na znamení náklonnosti k chatařské dívce. Holé čelo pod čelenkou mívá Eda Šenberk pokryté rudými skvrnami. Některé jsou spáleniny od pražícího slunce, jiné od návyku mlátit hlavou do drsných skalních stěn, když výstup není takový, jaký by si přál. Řídké zcuchané vlasy nosí shrábnuté za uši a oči má od písečného prachu přimhouřené do jemných vrásek, takže to vypadá, jako když je krátkozraký. Šlachy na Šenberkových pažích připomínají lana zámořských plachetnic a v kůži předloktí se lesknou zarytá zrníčka písku, jak občas paže sklouzne po stěně, než se prsty rozdrásané od ostrých spár a oblepené náplastmi na poslední chvíli někde zachytí.

Podle vyprávění vystupuje na skalní věže zásadně bosý. S větší jistotou vnímá hrubý povrch pískovce, a skály to podle jeho slov mají rády. A když ho žertovně shodí dolů, tak vždycky jen tak, aby přežil.

Šenberkovo oblečení je podobné tomu, co nosí ostatní skalní lezci. Vytahané pruhované tričko, vlající podle stěn, když vítr studivě chladí zpocená záda, kalhoty nad kolena z pevného plátna, porostlé vrstvami barevných záplat a v pase obkroužené lezeckými přívěsky, a na nohou sešmačchané staříčké pohorky. Navzdory otrhanosti a pískovcové špinavosti působí Eda Šenberk nedbale elegantně, což ho neúmyslně spojuje s noblesním stylem Olivy Foglové.

O samozvaném správci skal Šenberkovi kolují neuvěřitelné zkazky. Jednou sama Oliva byla přítomna dramatické události, kdy jistý mladičský novolezec nezvládl výstup a zůstal přilepený se špatným jištěním a rozechvělými lýtky vysoko v obtížné stěně. Byla to otázka času, kdy dopadne se zlámanými kostmi a možná i bez života na kamenitou turistickou stezku, odkud blížící se tragédii přihlížel hlouček zděšených výletníků. Pevnými kroky dorazil Eda Šenberk s lanem stočeným přes hrudník. Rozhrnul výletníky, jistě a bleskově vylezl na protější věž, vysoko nad úrovní uvízlého mladička se odrazil a za hrůzných výkřiků přihlížejících diváků přeletěl nad jejich hlavami s rukama napřed. Ve stěně nad nešťastníkem se zachytil za špičku prostředníku, potom malíčkem vraženým do voštinky získal druhý chyt a třetí potřebný chyt zajistil palec u nohy vzepřený o nepatrný výstupek velikosti lískového oříšku. Nato si správce skal utrápeného mladolezce zacvakl a po laně bezpečně spustil dolů. Ovšem předtím ho musel od stěny odkopnout, protože mladiček se nechtěl pustit.

Takový frajer je Eda Šenberk, pískovcový lezec a samozvaný *správce skal*. Jeho životopis je extrémně krátký, i když má padesátku na obzoru. Pro samé lezení neměl čas na vzdělání nebo hledání výdělečné práce. V létě si obživu získává brigádnicky v turistickém centru a v zimě ho živí příbuzní. Šenberk je muž volné přírody a romantický dobrodruh, statečně snášející útrapy na hranici rekreační civilizace. A kromě toho je vytrvalým ctitelem Olivy Foglové.

Eda Šenberk se k *První hlídce* dostavil nazítří. Oliva zavolala, tak spěchal. Když ji uviděl stát na prahu chaty, v rámu shrnuté dveřní záclony a obklopenou vůní, jaká se obvykle line po osadě, když se vaří, okamžitě zjhl. Ale hned se polekal, když Oliva přednesla svou žádost. Nerad připustil, že má o Kůrkovi povědomost.

„Kůrka zase něco proved, že jo? To jsem tušil. Schovává se před lidmi i před námi. Ani ke stánku u parkoviště na pivo nechodí.“

„Tentokrát je to vážné. Hrozí mu policejní vyšetřování, a není jisté, jak to dopadne. Musím s ním mluvit. Co nejdříve. Řekni mi, kde Kůrku najdu!“

„Ale to nemůžu!“ zakvílel Šenberk. „Takové věci se cizím neříkají.“

Oliva s odporem počítala.

„Nejsem přece cizí, Edíku! Nemusíš mě k němu přímo zavést. Najdu si Kůrku sama. Jenom potřebuju vědět, ve kterém bivaku se schoval.“

Tohle správce skal vyděsilo ještě víc.

„Prozradit, kde se nacházejí naše tajné bivaky? Ale Olivo, zlatíčko, to chceš po mně opravdu moc!“

„Stačí mi naznačit místo. Najdu si to na mapě,“ navrhla Oliva.

„Stejně by ses do našich bivaků nedostala, jsou dostupné jen pro lezce.“

„Já si poradím. Potřebuju jen ukázat, kde hledat.“

Správce skal byl charakter. Odmítl. Vypadalo to, že se Oliva v naléhání a Šenberk v zarputilé obraně ke společné spokojenosti nedostanou. Ale Oliva nečekaně změnila naléhání v pohostinnost. Sladce navrhla:

„Zůstaneš na oběd, Edíku? Bude poledne.“

Správce skal znejistěl. Pochopil, kam Oliva míří. Lezci bývají hladoví. Hodně hladoví, zvláště ti, co nemají peníze na živobytí. Šenberk chvíli zápasil sám se sebou. Pohleděl do otevřených dveří chaty, kde se na kuchyňské skřínce bělaly talíře a nad plynovým vaříčem stoupala z kastrolku jemňoučká pára. A už víme, že do okolí se šířila vůně, jako když se v chatách vaří.

„Co chystáš?“ zeptal se.

„Špagety s vepřovou konzervou a rajčaty.“

Správce skal se zamyslel.

„Bude polévka?“

Oliva přikývla.

„Houbová, se zeleninou.“

„Moučník?“

„Palačinka a horké borůvky.“

Tohle menu Oliva ráno pečlivě probírala s Harryho ženou.

Eda Šenberk to vzdal.

„Ty to s chlapama umíš, co? Olivo, ty moje Olivo, moje zlatíčko...“, a pak strašlivým hlasem zařval, až to nad nimi v koruně pokroucené borovice zašustilo, „kde by se Kůrka asi tak před lidma schovával? Přece v Jámě! Kůrka přespává v Jámě! Kde jinde by mohl být?“

A pak klidněji dodal:

„Stejně ti to není nic platné, Olivo, protože v Jámě jsi nikdy nebyla. To je na zdejší chataře moc daleko.“

„Byla jsem tam s tatínkem.“

„Jednou.“

„Dvakrát.“

„A stejně vím, že to s tím Kůrkou vzdáš. Jáma je neprostupná strž, to je území pro nás, pro lezce. Každý turista zabloudí. Olivo, jak můžeš sama najít Kůrku, vždyť ani nevíš, jak vypadá.“

„Já vím, jak vypadá,“ řekla Oliva s důrazem.

„Podívej, Olivo, slibuju ti na svou nejlepší karabinu, že až Kůrku ve skalách zastihnu, tak mu řeknu, ať k tobě zaběhne, že mu chceš v nějaké jeho záležitosti pomoci. Co říkáš?“

„Sám by nepřišel. A za pár dní může být pozdě.“

Na chvíli unaveně zmlkli a dívali se na sebe.

Pak Šenberk připomněl:

„Aby nám to nevystydlo...“

Když se po obědě před chatou loučili, věčný nápadník nabídl:

„Známe se tak dlouho, Olivo, víš, že mám pro tebe slabost, a teď máme kvůli Kůrkovi společné tajemství. Co kdybychom to dali dohromady?“

„Ne.“

„Vylezu nejtěžší cestu na Příkrou věž a dám jí tvoje jméno. Celý lezecký svět bude vědět, že nejhorší výstup u nás ve skalním městě je Oliva.“

„Ne.“

„Můžu se na Příkrý věži kvůli tobě zabít. Je to na vrchol opravdu drsná cesta.“

„Ne. Házel jsi po mně kamení.“

„To jsme byli děti! A hodil jsem jen pár oblázků, abych se ti ukázal. Když mě tvůj táta nechtěl k tobě pustit.“

Oliva mlčela.

„Budu čekat, dokud si to nerozmyslíš. Klidně třeba až ti bude devadesát. Mně je to jedno. Já si tě vezmu vždycky.“

Oliva se pousmála. Šenberkovi to připadalo nadějně, a byl spokojen. Spustil se dolů pod chatu strmým svahem a zamířil na cestu do Lesního baru. Ve tváři měl výraz prozření – zradil přítele na laně za obsah kastrůlku! Ale pochutnal si a těšilo ho, že jeho vyvolená umí dobře vařit.

Bylo pozdě si vyčítat, že měl zvednout cenu tajné informace a vyloudit na Olivě alespoň kamarádský polibek...

Na mapě Poříčska vypadá proslulé skalní město jako chumel barevných klikatin. To jsou značené turistické stezky. Jak se chumel roztahuje do zelené barvy lesů a kopců, barevné klikatiny končí, a dál už je zeleň protkaná hnědými symboly opuštěných skalních dolin. Každá poříčská

mapa schovává údolí V Jámě pod bílý čtvereček legendy s vysvětlivkami symbolů. Všude jinde jsou cesty, co někam vedou, všude jinde je skalnatá krajina pohledná a přístupná, ale údolí V Jámě si nic jiného než bílý čtvereček nezaslouží. Z toho důvodu nikdo nemá potuchu, jak utajovaná severní výspa skalního města vlastně vypadá. A kdo se neprodral alespoň dílem té strže, nikdy nepoznal, co je to pořádné dobrodružství.

Tohle věděla i Oliva. Přesto se vydala s Vacínkem do Jámy hned následující den. Bylo podezřele předbouřkové horko, ale bílá oblaka na modrém nebi měla nevinnou tvář. Pomalu končil srpen, kdy bouřky hrozily každý den. Někdy přišly, někdy ne, ale v krajině vládlo vlhko a po ránu na polích průsvitná mlha.

Nejbližší přístup do údolí V Jámě je z náhorní plošiny nad osadou Ladovky, kde končí údolí Horního potoka a začíná vyhlídkový hřeben skalního města. Smíšeným lesem střídavě protkaným listnatým mlázím se tu do všech světových stran rozbíhá rozcestí pod staletým dubem. Možná proto na kmen stromu zavěsili dřevěnou kompasovou růžici, kdysi barevnou, po letech rozpraskanou a zašlou.

Když Oliva s Vacínkem přicházeli k dubu, oba poněkud znejistěli. Ve stínu do široka rozrostlých spodních větví postával zemědělec Bezdušek. Opíral se o lopatu a zaujatě hleděl do jednoho místa v březovém mlázi. Naslouchal neznatelnému zvuku, který odtud vycházel, ale Oliva nepostřehla nic. Možná proto, že nad lesem kroužila a hlasitě vřískala mladá káňata.

Jak Bezdušek zahlédl přicházející Olivu, popadl lopatu a beze slova zmizel. Oliva za ním chtěla vykřiknout: „Dobrý den, pane Bezdušek, jak se máte?“ ale bylo pozdě.

Podivné šramocení v březovém mlázi zesílilo, a na plácek pod větvemi dubu vyšel usměvavý docent Jeřábek s košíkem.

„To jsem ráda, docente, že ses objevil,“ zvolala Oliva. „Obchází tu Bezdušek s lopatou!“

„To je náhoda, že zrovna tady,“ poznamenal Jeřábek a rovnal si hříbky v košíku.

„Je houbový rok,“ řekl. „Musím nasušit na zimu. Rozložil jsem po verandě *Oklahomy* velká síta na sušení hub, a je jich tam tolik, že ani hrnek s kafem nemám kam položit.“

A ještě dodal:

„Zapomeň, Olivo, odkud jsem přišel. Mám tu svoje houbařská místa. Pěkně natočená k západu, vlhko, teplo... Kam máš namířeno?“

„Šenberk mi prozradil, že Kůrka je schovaný v Jámě. Tak jsem se vypravila ho najít.“

„Do Jámy? To je nebezpečná pustina. Tam bys neměla chodit. Tam každý zabloudí.“

„Já nezabloudím. Byla jsem tam s tatínkem.“

„Když jsi byla malá.“

„Když jsem byla malá, ale pamatuju si, kudy jsme chodili.“

Docent Jeřábek si povzdechl.

„Už jsem ti radil, Olivo, abys toho Kůrku nechala na pokoji. Mohlo by to dopadnout špatně. Poslouchej, co kdybych šel do Jámy s tebou?“

„Není potřeba, docente.“

Znělo to rozhodně a hrdě.

Jeřábek se snažil dát najevo zklamání, že tedy osadnice jeho mužnou pomoc odmítá, ale byla to spíš úleva, že ji doprovázet nemusí. Ať si tam pro Olivu raději zajde služba horské pomoci.

„Ten Bezdušek mi nejde z hlavy,“ vrátila se Oliva k prvnímu dojmu pod rozcestním dubem. „Na koho tady asi číhal?“

„Určitě má v merku nějakého chataře. Koho jiného,“ řekl Jeřábek s jistou veselostí a připojil: „Nechtěl bych být v kůži toho, kdo je na lopatu právě na řadě.“

„Měli bychom jeho oběť varovat,“ řekla Oliva. „Ale jak zjistíme, kdo to je?“

„Jsme nad Ladovkami, tak je to někdo odtud,“ doplnil Jeřábek. „V téhle osadě nikoho neznám.“

Hotovili se k odchodu od dubu, každý svým směrem. Oliva k severu a Jeřábek na jihozápad.

„Olivo, ale dávej si v té strži pozor. Navíc mám pocit, že přijde bouřka. To by byla šestá od začátku srpna.“

„Sedmá,“ opravila ho Oliva. „Nepočítáš ty, které přitáhly v noci.“

Rozešli se.

Oliva s Vacínkem na vodítku zamířila do průchodu v mladém smrčí a když na jeho konci rozhrnula smrkové větvičky, dostala se na okraj téměř neviditelné údolní propadliny.

„Je to tady, podívejte, Vacínku,“ ukázala na pískovcový balvan, z jehož oblého vršku už téměř vymizela rytina letopočtu 1841. „Obejdeme tenhle kámen a vzadu za ním se spustíme přímo dolů mezi skály.“

Jak Oliva Vacínkovi řekla, tak udělala. Ještě než prvním krokem začala sestupovat do tajemného údolí V Jámě, zhluboka se nadechla.

Potom prohodila k Vacínkovi:

„Co myslíte, Vacínku? Možná to s tím pátráním po Kůrkovi nebyl dobrý nápad...“

Vacínek na svých bílých nožkách směle vykročil dolů do strže, co mu vodítko dovolilo.

VIII.

Horolezec Šenberk, a možná i docent Jeřábek, by jistě nevěřícně kroutili hlavou nad vymyšlenou léčkou, která měla v Jámě nalákat Kůrku k vážnému pohovoru. Nazvali by ji výstřední, třeba i bláznivou. Oliva ji proto nikomu neprozradila. Ale ta léčka měla úspěch.

Když Oliva sestoupila do Jámy pod temné listnaté srázy vysoké až k nedohlednu, když začala předstírat nehodu a úpěnlivě lkát o pomoc, skutečně to někde nahoře ve skalách zachrastilo. Představa, že dáma v nesnázích přivolá z úkrytu i cti nedbalého gentlemana, byla správná.

Dolů srázem se k ní hnál mladý muž.

Ale nebyl to Kůrka.

Už zdálky bylo vidět, že je pěkně oblečený, a když připádl blíž, měl nápadně hezky upravenou tvář i vlasy.

Do lezeckých bivaků v Jámě se takový zjev nehodí. Sem se za letních nocí stahují temné stíny, přicházející po bujarých oslavách v turistickém centru s radostí „že hnáty mají pořád ještě celé“. Stíny zalézají do písečně vyválených spacáků, a ráno putují zpátky ke skalnímu městu, ověšeni lezeckou výzbrojí, odpočatí a s novým morálem.

Mládenec už zdálky volal:

„Co se vám stalo, paní Foglová? Zlomila jste si nohu?“

„Vy mě znáte?“ podivila se Oliva.

„Vídám vás v recepci v Lázeňských domech. Já tam v sezóně dělám brigády na výpomoc. Co máte s tou nohou?“

Oliva se jakoby z trávy obtížně zvedala.

„Ale, jen jsem špatně šlápla a dostala jsem strach, že mám podvrtnutý kotník.“

„To se nedivím, že jste se lekla. Sem nikdo chodit nesmí. Je to tu opuštěný. Tady můžete zůstat bez pomoci. Není tu signál. Každý zabloudí. Taký zabloudíte.“

Rozpřáhl ruce, aby Olivě předvedl okolní nevlídnou divočinu. Nikde v dohledu bezpečí cesty, značka, patníček nebo pohozený papírek od cukroví. Nic lidského tu nebylo. Jen nahoře ve stráni se ťukavě činil pracovitý strakapoud.

Oliva s dojetím poděkovala za přispěchání na pomoc, a trochu ironicky dodala:

„Ale co vy, mladý muži, tady děláte, když říkáte, že sem by turisté neměli chodit?“

„Já tu bydlím v jeskyni,“ řekl prostě mladík. „Mám blízko do skalního města, můžu si vyrazit za lezením, kdy se mi zlíbí.“

„To nechápu,“ divila se Oliva. „Jak se vám daří spojit lezení se zaměstnáním v recepci? Máte přece noční směny?“

„Dělám turnusy, pak mám volno. Jdu si zalézt. Potom přeběhnu kopec a jsem v Lázeňských domech. Když je špatné počasí, přespím v hotelu. Dali mi pokojík pod střechou. Teď pospíchám do práce, tak jsem rád, že se vám nic nestalo. Pojdte se mnou, paní Foglová – vyvedu vás nahoru z Jámy na stezku. Ať se můžete v pořádku vrátit do Staré osady. K večeru přijde bouřka.“

Oliva zalhala, že doprovod nepotřebuje, protože se v Jámě dobře vyzná a sama si najde cestu domů. A přidala otázku:

„Hledám pana Kůrku. Neviděl jste ho tady někde?“

„Kůrka?“ zamyslel se recepční. „Ten se tu potlouká. Narazil jsem na něj dvakrát nebo třikrát. Vypadá schlíple. Ale pod kterým přewisem byste ho zrovna teď našla, to nevím.“

Po mladíkově spěšném odchodu do práce si Oliva oddechla a spustila druhý pokus. Včera si nakreslila plánek Jámy a v něm vyznačila čtyři stanoviště, odkud by se dalo volat o pomoc. Volání mělo přilákat každého, kdo by se v okruhu stanoviště nalézal.

To fungovalo zjevně až příliš dobře.

Když s Vacínkem překonali břehy blátivé stružky a kořeny letitých vrbiček na další stanoviště, druhý pokus prosby o pomoc přivolal mladou sportovní dvojici. Oliva nejdřív dostala účastnou nabídku na záchranu a pak ostré varování, že do Jámy se nesmí chodit a každý zabloudí.

„Však v Jámě taky zabloudíte, paní,“ trochu mstivě řekla Olivě mladá lezkyně. Kolem zápěstí měla jako náramek obtočenou lavinovou šňůrku.

Při třetím pomoc přivolávacím pokusu se z březového mlází, kde bylo další stanoviště, vynořil jakýsi mladíček a halekal:

„Nebojte se, paní, odnesu vás na zádech!“

Ukázalo se, že mladíčkovi je šestnáct, rodiče ošálil, že je s kluky na táboře, a svobodné dny trávil ve společnosti lezců ve skalním městě. Někdy ho vzali na lano, někdy jim hlídal věci pod stěnou. Jedno předloktí měl v tlustém obvazu, vypadalo to jako hodně špinavá sádra.

„Spadnul jsem a praštil se o skalní hranu. Šenberk mě vzal do Poříčí do nemocnice na rentgen, ale mám to jen naražený. Tak mi to pořádně zavázal, abych se mohl vzepřít, kdybych ten loket při lezení potřeboval.“

„Postaral se o tebe pan Šenberk,“ opakovala Oliva.

„Jo, tak to bylo. Předstírali jsme na pohotovosti, že je můj tat'ka. Slíbil mi ve stánku zmrzlinu, chyběly nám dvě koruny, a sestřička nám je dala. Všichni se nám smáli, ale pak nás vyhodili, že po chodbách trousíme písek a musí se tam vytřít.“

Mladíček zvedl ruku s obvazem.

„Tady se mi Šenberk podepsal, abych měl památku.“

Na obvazu bylo propisovačkou načmáráno „SIR SHENBERK L.O.F.“

To „L.O.F.“ Eda často používal, hlavně do vrcholových knížek, zápisů do deníků a podpisů v jídelních lístcích. Nikdo neměl potuchy, co je to za označení. Ale znamenalo to „Miluji Olivu Foglovou“. Správce skal tímto způsobem posílal svoji touhu do světa, jako se posílají papírové vlaštovky.

Oliva se trochu zakabonila a povzdechla si.

Podobně jako ostatní přivolání, mladíček cizí paní sedící v trávě zkušeně poradil, aby do Jámy nechodila, že se tady (kromě něho) každý ztratí nebo tragicky zabloudí. Oliva mu z batohu dala čokoládu.

Na čtvrté stanoviště k předstírání kotníkové nehody se Oliva netěšila. Bylo poslední, a už to vypadalo, že pracně připravený výlet za Kůrkou setkání s ním nepřinese. Dokonce ji napadlo, že by čtvrtý pokus měla vzdát a vrátit se do osady, protože se obloha nad skalami zatahovala stále víc.

Strž se postupně měnila v soutěsku, skály ztrácely ponurou strohost, zaoblily se a přiblížily k sobě. Lesní srázy se snížily, zato stružka se změnila v potůček a přibýlo bláta. Oliva jen stěží našla vhodnou planinku s trávou a listím, kde se dalo předstírat zranění.

Příhodné místo bylo nalezeno. Oliva se usadila na zkroucenou nohu a do volání o pomoc dala všechnu zbylou sílu. Dokonce se jí povedlo přidat hysterii.

Toužebně očekávaný úspěch se dostavil. Za nedalekou skalkou se objevil obličej, potom vykoukla celá postava. Rychle přicházela blíž a v ruce třímala červenou plechovou lékárničku.

Pár kroků od Olivy se postava zastavila a řekla:

„Aha. Pro dobrotu na žebrotu.“

Byl to Kůrka.

Vacínek, do té chvíle schovaný za zády své paní, vyskočil na bílé nožky a s radostným štěkotem vítal jeho otrhané špinavé tenisky.

Oliva rozvazovala béžovou šňůru nahoře na tlumoku.

„Přece bych vám neublížila, pane Kůrko. Nic neriskujete tím, že mi povíte, jak to bylo.“

„Mám hrozný hlad,“ řekl Kůrka. „Ale Viktora Adámka jsem nezabil. Vlastně si naběhl sám!“

Kdyby se Kůrka neostýchal, pomáhal by Olivě vytahovat z batohu chleba a konzervy s paštikou rychleji. Víme, že lezci bývají hladoví. Hodně hladoví, zvláště ti, co nemají peníze na živobytí. Nebo ti, co se schovávají před policií.

„Myslela jsem si,“ nabídla Oliva, „že se vám zásoby na den nebo dva hodí. Tak jsem přinesla, co jsem našla v chatě ve spížce. Kdy jste jedl naposledy?“

„Nedávno. Jak jsem zahlídl v turistickém centru policajty. Chodili po lidech a ptali se. Polekal jsem se, že mě hledají, tak jsem se zašil mezi skály. To mě prásknul Šenberk, že jo? Slitoval se a poslal mi anděla se svačinou. Tedy vás, paní Foglová. Na to, jak tady žiju, se už nemoh koukat. Šenberk je hodnej.“

Kůrka vypadal sešle. Kruhy pod očima, shrbená záda, sebevědomí odplulo s mračny nad skalami, a za pár dalších dní by se mu jistě strachy a hlady začaly třást ruce. Rovněž působil špinavěji než obvykle.

Z tlumoku byl osvobozen další poklad.

„Pivo!“ vykřikl Kůrka radostně. „Vy jste mi přinesla pivo! Důvěřuji vám, paní Foglová! Můžu si to otevřít a trochu se najíst? Máte otvírák na konzervy?“

„Jistě, prosím vás, pořádně se najezte. Ale všechno mi povíte, ano?“

Kůrka přisvědčil. A začal hned, s vyprávěním i se svačinou. Bylo na čase, aby se vzchopil.

Prozradil Olivě, jak se to stalo. Jak čekal za stánkem, až Viktor Adámek, podle domluvy, přinese pět tisíc za dodání nějakého zboží (Kůrka cudně sklopil oči). Jak Viktor najednou vyběhl zpoza rohu, tam od potoka, mával dlouhými nůžkami a volal na staršího chataře, co běžel za ním, že si je vystříhá. A ten chatař mu nůžky vyrval, otočil je proti jeho obličeji, a Viktor se na ty nůžky nabodl. Alespoň se to Kůrkovi zdálo. Možná měl Kůrka utéct, ale chtěl Viktorovi pomoci, nevěděl, že nůžky mířily přesně tam, kam se jim zachtělo. Pak se to začalo zamotávat.

Kůrka vyprávěl příběh zavražděného Adámka do nejmenších podrobností. Nezapomněl vyličit ani to, že mu na záda, když si bral od prkenné stěny stánku zednické kolečko, padaly pavučiny i s pavouky.

Během líčení tragické události snědl skoro celý chleba a tři malé paštiky. Dvakrát se málem udusil hltavostí.

„Možná byste se nemusel bát vězení, pane Kůrko, pokud to, co říkáte, se skutečně stalo,“ chlácholila ho Oliva. „Vyšetřování se po vašem svědectví obrátí jiným směrem a jistě ten chatař v důchodovém věku bude vyhledán a zajištěn. Ale tvrzení, že vám po činu volně bez vaší reakce předal do ruky vražedný nástroj, je trochu neuvěřitelné.“

Odpoledne ubíhalo rychle. Než Kůrka Olivě vysvětlil, proč odvezl Adámka do Lovčích dolů, než objasnil, proč sebou plácl jako mrtvý vedle něj – nebyl si totiž jistý, jestli Oliva nezamíří podle skal a bál se, že poběží pro pomoc a označí ho za vraha (místo ní přiběhl Vacínek a odnesl si lezečku), obloha se celá schovala do mračen a potemněla. V srpnu se stmívá rychleji.

„Kdybyste poznal toho důchodce,“ vrátila se Oliva k vražednickým nůžkám, „a mohl odevzdat vražedný nástroj, byla by situace pro vás příznivější. Kromě manipulace s tělem, to vám hodně přitíží.“

Kůrka dopil pivo a vypadal už mnohem zdravěji.

„Toho útočného důchodce nepoznám. Jako on vypadají všichni staří chataři z osady Přístav. Vůbec jsem se na něj nedíval, chtěl jsem oživit Viktora, byly to vteřiny. Nůžky jsem nechtěl mít u sebe, kdyby mě chytli, tak by to byl důkaz, že jo, paní Foglová? Dal jsem je Karen. Říkal jsem si, že nůžky u ženský jsou přirozená věc. I když u Karen...“

Ted' byla řada na Olivě, aby Kůrkovi vysvětlila, jak to bylo v krčmě U Přístavu s Karen a vražednickými nůžkami. A že je znovu někdo záhadný odnesl.

„Byl to jistě někdo,“ pokračovala Oliva, „kdo v krčmě pobývá často a kdo způsobil Adámkovu smrt. Ale v poledne bylo v krčmě plno. Nemáme svědky, že by někdo nůžky bral do ruky, ani paní Adámková si nikoho nevšimla.“

Oliva se na chvíli odmlčela. Potom dodala:

„Víte, pane Kůrko, co jste měl hned po činu ve svůj prospěch udělat? Měl jste někam zmizet, hodně daleko, a hodně dlouho se do Poříčí nevracet.“

„To jsem chtěl,“ vzdychl Kůrka. „Jeden známý si pronajal horskou chatu a chce, abych přijel jako správce. Ale já nutně potřebuju těch pět tisíc. Potom můžu odjet. Něco totiž dlužím a z toho dluhu se nemůžu vyvlíknout.“

Kůrka znovu cudně sklopil oči.

„Kvůli těm penězům jste prohrabal Adámkům chatu a krčmu,“ uhodla Oliva.

„Myslel jsem, že Adámek je měl někde po ruce, když mi je chtěl přinést dozadu. Ale žádný prachy jsem nenašel,“ přiznal Kůrka. „Jsem v hrozném průšvih.“

„Podívejte, pane Kůrko,“ řekla Oliva, „bez nůžek není důkaz, že neznámý chatař, co se nacházel tehdy dopoledne u stánku, zabil Adámka. Jestli se chcete vyhnout vyšetřování a možná obvinění, opravdu musíte zmizet. Nejlépe, kdyby Karen zmizela s vámi. Promyslete to, a pokud usoudíte, že by se vám pomoc hodila, přijďte za mnou do Staré osady. Ale uvědomte si, že situace je vážná. Nemůžete vyloučit, že vás někdo viděl, ale ten někdo otálí se svědeckou výpovědí. Může se najednou odhodlat. To nelze riskovat.“

Kůrka se rozhlédl po obloze.

„Už je pozdě, paní Foglová. Bude se stmívat. Měl bych vás doprovodit do civilizace. Tady každý zabloudí.“

Oliva balila tlumok a doprovod tradičně odmítla.

„Já nezabloudím, pane Kůrko. Jenom projdu tady nahoru strání.“

Kůrka si sesbíral, co zbylo ještě na večeri, a rozešli se.

Oliva vzala Vacínka na vodítko a vyrazila dál těžko prostupným dnem údolíčka. Objevily se popadané stromy a jejich větve zabořené do bláta.

„Tady někde, Vacínku, za jednou hranatou skalkou musí být kamenné schody. Budeme je hledat.“

Kamenné schody se objevily po pravé straně v nehostinné řadě drobných pahorků, končících ve strání hustým lesem.

„No vida! Našli jsme je. Ale jsou jenom tři, a takové široké... Mají být čtyři a úzké... Ale nad nimi už bude pěšina přímo k vyhlídkám.“

S nadějí se dostali nad neschůdné údolíčko, ale místo spásné pěšinky se ocitli v mechovém dolíku. Oliva najednou nevěděla, kudy dál. Ale co bylo horší, nevěděla, odkud do dolíku přišla. Porost a okolní skalky se navzájem

podobaly, nedal se z nich určit potřebný orientační bod. Začal se zvedat vítr, mezi stromy se tmělo, a ve vzduchu byla cítit voda.

„Vacínku,“ řekla znepokojeně Oliva, „takhle si výstup na vyhlídky nepamatuju. My snad bloudíme?“

Vacínek se ostražitě ohlížel a v uzavřeném dolíku se mu nelíbilo. Najednou se Olivě přitiskl k nohavici plátěných kalhot. Někde vzadu to zašramotilo a zcela blízko se ozval hrubý mužský hlas:

„Tak jsem vás dostal, ženská! Už vás mám.“

IX.

Docent Jeřábek byl celý nesvůj. Blížil se podvečer a Oliva se psem nikde. Nebe nad Chlumem se zatáhlo a v dálce zahřímalo. Jenom dvakrát, znělo to, jako když se z nákladáku sype šterk, ale bylo to znamení bouře, což Jeřábka vystrašilo. Z verandy svého srubu viděl na východní stěnu *První hlídky* a mezi větvemi pokroucené borovice i na plácek před chatou, a tam stále pusto a prázdno.

Jeřábek neklidně přecházel po verandě a nevěděl, co dělat. Vyhlásit povinnost pátrání po Olivě pro všechny dospělé a hledání schopné muže Staré osady? Nebo na špičku střechy *Mexické hranice* umístit svítící maják, aby osadnice trefila domů? Zrekvírovat psy v osadě a sestavit z nich čmuchací rojníci?

Začalo poprchávat.

Když byl v nejhorším rozpoložení, Jeřábek konečně spatřil dole na travnaté pěšině pod Kotíkovým srubem přicházet Olivu s tlumokem a Vacínkem. V jedné ruce nesla láhev, zřejmě nabrala pro sebe a Vacínka čerstvou vodu ve studánce. Vacínek se schlíple a vzdorně vlekl za ní.

Jeřábek strhl z věšáčku za dveřmi pláštěnku s medvídky (po své třetí manželce), ve spěchu zamkl srub a pospíchal stezičkou mezi borovicemi dolů k *První hlídce*. Doběhl k otevřené chatě, zrovna když Oliva rozsvítila lampu. Dávala vařit vodu na kávu, zatímco Vacínek byl uložený na palandě na patchworkové dečce a trucovitě otáčel hlavičku ke zdi.

První Jeřábkova otázka byla:

„Tak co, Olivo, zabloudila jsi?“

Oliva odpověděla s lehkostí, s jakou se sdělují samozřejmé věci:

„Samozřejmě. V Jámě zabloudí každý. Nejsou tam žádné pěšiny, zato hodně zrádných odboček. Přistihl mě jeden lesák. Nejdřív hrozil pokutou za volný pohyb v přírodní rezervaci, ale pak mě vyvedl na značenou stezku.“

„A co ten horolezec? Našla jsi ho?“

„Setkali jsme se. Přijde zítra na oběd.“

„To ti slíbil?“

„Neslíbil. Vlastně to není jisté. Ale hlad a vidina plného talíře ho jistě přižene. Možná, že i vzpomínka na Karen.“

Do okenních tabulek zprudka zaduněl déšť. Setmělo se.

„To jsem ráda, že jsem stihla doběhnout domů,“ vzdychla Oliva.

„Jak to dopadlo?“ Jeřábek byl už netrpělivý. „Zabil Kůrka toho krčmáře? A čím to udělal?“

Oliva pokrčila rameny.

„Vlastně nevím. Je to zamotané. Kůrka byl podle svých slov jen svědek činu. Adámka zabil starší chatař, který po činu Kůrkovi předal vražedný nástroj – budeš se divit, docente, ale byly to ty nůžky, co měla Karen v úschově. Jak je ukradli v krčmě U Přístavu. Kůrku nenapadlo nic chytřejšího, než Adámka odvézt na kolečku do úschovy v Lovčích dolech. Když mě tam uviděl procházet, myslel si, že odbočím pod skály, tak dělal mrtvého, aby podezření svedl na pana Bezduška. Ten se tam potloukal, protože zabloudil.“

„To nebyl špatný nápad,“ chválil Jeřábek. „Svést vraždu na známého šíleného kombajnéra.“

„Kdyby kapitán Kroucký netrval na tom, že těch pět tisíc v Adámkově kapse ukazuje na pachatele z jiných kruhů,“ řekla Oliva, „určitě by pan Bezdušek byl první na seznamu podezřelých. Ale mně se nevěřilo. Nebudu se tím případem už dál zabývat.“

Jeřábek se na Olivu významně podíval. *Nebudeš se zabývat? Ale Kůrku jsi na oběd pozvala...* Oliva jako by četla jeho myšlenky.

„Jenom si ještě zjistím pár okolností.“

Kývla hlavou na stůl, kde ležely noviny „Radostný venkov“.

„Zastavila jsem se před chvílí u Střechy. Zítra ráno pojedete s dvoukolákem na nákup, tak aby mi vzal nějaké zásoby. A půjčila jsem si u něj tenhle deník.“

„Je tam stopa k případu, kterým se už nebudeš zabývat?“

Oliva přešla jemnou ironií.

„Ten lesák mi řekl: *Tady v Jámě je krásná příroda, ale má i druhou stranu.* Jeho slova mi stále zněla v hlavě. Má i druhou stranu. Tak mě napadlo, že jsem se příliš zaměřila na zlomyslně vystříhané křížovky bez legendy a nepodívala se, co je na opačné straně vystříhaných křížovek. Navíc Kůrka mi tvrdil, že Adámek volal na toho chataře, že si něco vystříhá a mával prý těmi osudnými nůžkami.“

„Tak si to najdeme,“ řekl Jeřábek a začal „Radostným venkovem“ pečlivě listovat. Potom překvapeně mezi stránky zíral, a nakonec tu hledanou Olivě ukázal. Z opačné strany vyplňovala rozměry rámu křížovky fotografie „Dívky pro tento den“.

Od počátku vydávání deníku tady každý den nová dívka svým úsměvem těšila zkroušená mužská srdce. Zpočátku velmi spoře oděná, až skoro vůbec, ale když v redakci zavedli rubriku pro dětské čtenáře, oblékli „Dívku pro tento den“ alespoň do plavek.

„Dva dospělí muži se pobili nůžkami kvůli obrázku v novinách?“ zajásal Jeřábek. „To jsem nezažil! To by ani moji jankovití studenti nedokázali.“

„Ale není to jisté,“ váhala Oliva.

„Není jisté? Kdo by si vystříhoval křížovku bez legendy, když si může vystříhnout krásku v bikinách?“

„Ale Kůrka tvrdil, že nůžky měl Adámek, a že on chtěl stříhat.“

Jeřábek byl roz dováděný jako ti studenti a neprozřetelně zvolal:

„Tak si toho chataře vypátrej a zeptej se ho, kdo chtěl stříhat!“

Vzápětí se vzpamatoval a svého zvolání litoval.

Oliva totiž hrdě zdvihla hlavu a prostě, ale rozhodně řekla:

„Však já si ho najdu.“

Další den po dlouhém výletě do záhadného jámského údolí Vacínek trucoval. Zlobil se na paničku, že musel pobíhat dalekými lesy a kvůli jejímu rozmaru poskakovat neschůdnou divočinou. Bolely ho tlapky, a všechny dobroty snědl Kůrka.

Vacínek sežral ranní dávku granulek a místo do měkkého pelíšku zalezl pod venkovní stůl pokračovat v trucování. Oliva neměla na Vacínkovy vrtochy čas. Před polednem dorazil Střecha s nákupem, s ním přišel docent Jeřábek. Domluvili se, že k obědu budou chalupářské špekáčky, a Jeřábek šel rozdělat oheň v ohništi vedle chaty.

Venku bylo hezky a slunečno, po modrém nebi nad zbořeninou Hrádku putoval závoj bílých obláčků a vršky borovic pod skalní stěnou se houpaly podle větříkova přání. Jak Oliva předpověděla, brzy se u *První hlídky* objevil Kůrka s kletříkem a nejistým úsměvem.

V poledne se u oběda sešli všichni. Oliva, horolezec Kůrka, Jeřábek a malíř Kotík, který přivedl básnířku Karen. Zatímco se dole pod stolem Vacínek nadšeně tulil ke Kůrkovým teniskám, Karen se stejně radostně přimkla ke Kůrkovi. Malíř Kotík se při pohledu na jejich přítulnost kabonil, ale závist jenom předstíral.

Mluvil se o tom, že Kůrka musí zmizet někam, kde ho kriminálka nebude hledat. Nejlépe i s Karen, protože pokud se prozradí, že nůžky z krčmy U Přístavu byly vražednou zbraní, zasáhne vyšetřování i ji. Od Karen povede pohodlná vyšetřovací cesta rovnou ke Kůrkovi. Pokud se tedy nenajde starší chatař, o němž Kůrka přísahá, že Adámka zabil. Ale právě to, že Kůrka přemístil tělo na kolečku do Lovčích dolů, bude u trestního soudu jistě považováno za jasný důkaz viny.

Odstranit z dosahu kriminálky zednické kolečko, to bylo snad jediné, co se Kůrkovi povedlo. Mazaně ho odložil u jedné pobožené chaty, kterou se někdo pokoušel znovu postavit. Byla tam hromada stavebního materiálu a zednické kolečko vypadalo v kopřivách přirozeně a zapomenutě.

„Hned bych odjel za kamarádem pomáhat mu s horskou chatou. Jenomže nemám peníze,“ kvílel Kůrka. „Potřebuju pět tisíc, co jsem měl dostat od Viktora. A peníze na letenku.“

Karen se obrátila na malíře:

„Jendo, nemohl bys prodat obraz?“

„To bych mohl,“ řekl Kotík. „Jeden frajer z Poříčí po mně pořád chce obraz, který mu nechci namalovat. Dá mi za něj, co si řeknu. Říkal, že klidně i dvacet tisíc.“

„Jaký obraz?“ zajímal se Jeřábek.

Kotík odpověděl, že nestydatý.

„Nestydatý obraz?“ opakoval Jeřábek. „To je problém?“

„Já takové scény nemaluju.“

Karen položila dlaň na Kotíkovu ruku a pohlédla mu do očí.

„Kvůli Kůrkovi a mně bys snad mohl?“

Kotík se ošil, ale když viděl, jak se na něj všichni s nadějí dívají, neochotně souhlasil.

„Když mi Karen a Kůrka postojí... tedy poleží modelem...Ale jenom proto, že na mě tlačíte.“

Bylo rozhodnuto.

Hned po obědě se začalo s přípravou malování.

„Potřebuju oheň. Ten rozděláme u *Mexické hranice*, tam se mi to líbí,“ rozhodoval Kotík. „Taky potřebuju asistenta na udržování toho ohně. Někoho rozumného.“

„Co Harry?“ navrhl Jeřábek. „Ten je k udržování ohně rozumný.“

„Harry je ženatý muž,“ zamítl Kotík. „Musí to být někdo, kdo se umí ovládat.“

Vybrali kovboje Střechu. Vychoval dvě dospělé dcery, tak ho jistě malování nestydatého obrazu nepřekvapí.

Nastala rušná měsíční noc. Skoro nikdo nespal, nebo jen pár hodin. Kůrka s Karen se uložili za svítání do jednoho spacáku na verandě malířova srubu, stuleni k sobě jako Vacínek s teniskou.

Když slunce ozářilo skalní stěnu Chlumu a Oliva s Jeřábkem snídali venku před *První hlídkou*, Kotík přinesl hotový obraz. Dostal hrnek čaje a chléb s pomazánkou. Po snídani postavil obraz na venkovní stůl a obřadně stáhl obal.

Oliva s Jeřábkem pohleděli na malbu a zůstali v úžasu.

Jeřábek po chvilce pronesl:

„Tohle mít pověšené na stěně v ložnici, tak týden neusnu.“

Bylo to něco jiného, než letmá kresba modelky pózující na pařezu, podstrčená za dvě stovky pod stolem v restauraci U nádraží. Byl to nádherný obraz. Temný, v hloubce pozadí padající do ještě větší tmy. Obrazu dominoval oheň plápolající na zuhelnatělých polenech, a všechny tvary a obrysy malovaly odlesky jeho plamenů ve všech barvách ohně. V popředí poloseděl Kůrka a v náručí a přes nohy mu leželo štíhlé tělo

Karen. Jejich ramena a hlavy se stáčely k sobě a zdálo se, že se musí každým okamžikem setkat a políbit. Kůrku vykreslily plameny mužněji, než ve skutečnosti vypadá, a také básnířce přibylo na ženskosti. V průhledu ohně byla nezřetelně vidět veranda *Mexické hranice* a pod ní starý muž, štípající dříví na špalku. Byl to obraz, který si na výstavě zaslouží vlastní stěnu.

Kotík ho pečlivě zabalil, převázal provázkem, a řekl:

„Odnesu ho do Poříčí. Snad bude ten člověk doma, nebo se za ním zastavím v práci. Držte mi palce, ať přinesu peníze.“

X.

Kotík peníze přinesl. Vrátil se po poledni, kdy horolezec Kůrka a básnířka Karen poobědvali s Olivou a Jeřábkem ze zbytků Střechova nákupu. V těchto dnech bujel společenský život u *První hlídky* na plné obrátky.

Kotík se do Staré osady vrátil bez obrazu, ale v povznesené náladě. Na hrud' tiskl obálku s penězi a několikrát opakoval „utrženo jest“. Společnosti u venkovního stolu oznámil, že nový majitel obrazu „jak ho zmerčil, šmátnul do štrozoku.“ Vyplatil malíři nejen slíbených dvacet tisíc, ale na cestu přidal láhev slivovice. Kotík se na oslavu dobrého prodeje zastavil v Lesním baru, a tudíž se mu oči leskly více než radostně.

„Čestně se rozdělíme, mládeži,“ prohlásil významně, „a potom vy dva, Karen a Kůrko, odsud vypadnete co nejdřív.“

Radost byla na obou stranách. Také Oliva byla spokojená. Jenom Jeřábek znejistěl. Podíval se přes zábradlí dolů do údolí a prohlásil:

„U Jordánky něco hučí. Přijela návštěva.“

Po dřevařské cestě přijížděly a posléze pod svahem zaparkovaly dva temné vozy. Jejich dveře se postupně otvíraly a z nich vystupovali muži.

„Kriminálka? Zrovna teď?“ překvapeně hlesla Oliva.

Kůrka vykřikl něco, co vykřikují lezci, když se ve stěně jediný možný pískovcový chyt začne drolit.

Karen vyskočila od stolu a s nadějí pohlédla na Olivu.

„Co máme dělat, paní Foglová?“

Oliva se vzpamatovala.

„Utéct. Musíte okamžitě utéct.“

Rozpřáhla ruce, jako když matka shání děti do houfu:

„Utíkejte k *Mexické hranici*. Přejděte kopec do skalního města a nastupte v turistickém centru do autobusu. Mezi turisty a horolezci se ztratíte, nikdo si vás nebude pamatovat. Do Poříčí nebo na nádraží už nesmíte chodit.“

„Já mám doklady a všechno s sebou,“ řekla Karen. „Můžu zmizet kamkoli. Třeba jet k moři. Naši jsou na to zvyklí.“

„Dobře, ale teď rychle.“

Uprchlíci dostali od malíře příslušnou odměnu za práci modelů, Karen k tomu letmý polibek na rozloučenou, a Kůrka popadl kletřík.

Společnost se rozprchla.

Nejchytřejší z ní pádil Jeřábek ke své *Oklahomě* a těšil se, až za sebou zamkne.

Kotík pospíchal travnatou pěšinou ke svému srubu a přehlíkával si, co všechno má pro Karen zabalit do gobelínové tašky. Rozhodl se, že ze svého podílu za obraz jí něco přidá na cestu, když má tak velkou naději, že se jí zbaví.

Po nějaké chvíli se kapitán Kroucký vyšplhal z údolí k *První hlídce*, udýchán a mírně zarudlý, Oliva volně odpočívala u stolu, knihu v ruce a četla si. Venkovní stůl by sklizený. Jen uprostřed v kameninové vázičce žlutě svítila snítka janovce. Před chatou ani stopa, že by se tu konala obědová sešlost, nebo pobíhali prchající chataři. Oliva zvedla hlavu od čtení a překvapeně vstala.

„To je vzácná návštěva,“ zvolala.

„Dobrý den,“ řekl Kroucký mezi dvěma výdechy. „Mě jste tu nečekala, paní Foglová, vidíte?“

„To ne,“ přiznala Oliva. „Copak jste případ Adámek ještě neuzavřel?“

„Mám s tím starosti. Paní Foglová, dáte mi trochu vody? Musím se napít,“ požádal Kroucký. „Jak to vy osadníci děláte, když se musíte pořád škrábat do těch strání tady? Tohle bych nevydržel.“

Oliva se zasmála. Neustálé „škrábání do stránek“ bylo tajemství štíhlosti chlumských osadníků. Její úsměv pokračoval otázkou:

„Právě se chystám uvařit kávu. Dáte si se mnou, pane kapitáne? Nemám na chatě vhodné zákusky, ale snad vám přijdou vhod máslové sušenky?“

Prostý zdržovací manévr. Kroucký souhlasil, že by kávu rád a ztěžka se posadil na židli, na které před chvílí doobědval Kůrka. Ještě drobečky na stole po něm zbyly.

Oliva šla do chaty, aby dala konvici na vařič a připravila hrnečky. Zdržovací manévry byly v plném proudu. Když před Krouckého postavila parádní hrnek s horkou kávou, jen koutkem oka zahlédla, jak mezi chatami pospíchá Kotík nahoru k *Mexické hranici* a v náruči objímá gobelínovou tašku. Zdálo se, že útěk probíhá podle plánu.

„Sladíte, pane kapitáne?“ velmi sladce nabídla Oliva cukřík.

Kroucký zavrtěl hlavou a řekl:

„Cukr do kávy nemusím, ale od vás bych potřeboval osladit život.“

„To snad ne,“ podivila se Oliva a přisedla ke stolu. Svoji kávu si osladila a nabídla talířek s máslovými sušenkami. „Byl jste si přece jistý štamgasty z Nuslí, že v kritický den byli na výletě ve skalním městě, vylákali Adámka do Lovčích dolů a z neznámého důvodu se ho zbavili.“

„Tenhle směr pátrání už padl,“ vzdychl Kroucký. „Když jsme dali dohromady svědectví a sestavili časový plán, navzájem si poskytovali drobná alibi. Hlídač na parkovišti s nimi měl rozmíšku. V restauraci se hlučně nemohli dohodnout, co si objednat, tak si je tam pamatovali. Jeden z nich vybaflnul na turistku na jiné straně lesa a ta si potom stěžovala v informační budce na sexuální napadení. Různá svědectví máme, a máme jich hodně. Štamgasti nemohli doběhnout do Lovčích dolů a vrátit se v použitelném čase zpátky do aut na parkovišti. Taky je tu problematické

spojení s Adámkem. Neměl vlastní mobil, se ženou měli společný, ukládají ho u pokladny. Pachatele musím hledat jinde.“

Oliva vychovaně upíjela kávu a ze svého místa u stolu, to je nejbliž kmeni pokroucené borovice, zahlédla, jak se Kotík spokojeně vrací domů od *Mexické hranice*. Zeptala se:

„Proto jste přijel za mnou? Ale jak vám mohu pomoci?“

Kroucký vytáhl z tašky černé kožené desky a položil je rozevřené na stůl.

„Řekl jsem si, že musím začít od začátku. To znamená, od vaší výpovědi. To byl první počín v tomhle případě. Víte, paní Foglová, tam v Lovčích dolech za bouře byla situace příliš napjatá, myslel jsem si, že najít pachatele bude snadné. Ale případ Adámek je složitější. Vaše svědectví je to jediné, co mi z celého vyšetřování zbylo.“

„Ale označil jste mě za nevěrohodného svědka...“

Kroucký přátelsky pohládl Olivě ruku, kterou měla položenou u hrnečku na stole, hned se zase stáhl, uchopil kožené desky a řekl:

„Že už se na mě nezlobíte? Písemné vyjádření jsem vám k vaší výpovědi nedal, tak se na mě ani zlobit nemůžete. Trochu spolupráce, o to vás teď žádám.“

Oliva se zatvářila, jako by zaslechla ze švýcarské dáli hlas doktora Šimečka: *Bacha na něj, Foglová! Jste v pasti. Teď mi předved'te, co jste se v mé kanceláři naučila!*

„Nevím, jak si tu spolupráci představujete, pane kapitáne,“ řekla nejistě, jako by jeho autoritě podléhala.

Kroucký začal listovat v dokumentech. Chtěl, aby mu znovu potvrdila, co v Lovčích dolech zažila, když našla dvě těla ležet na zemi ve skalní díře. A zopakovala svědectví o přítomnosti chlapa s lopatou.

„Začneme tím, že jste utíkala dolů roklí před bouřkou a váš pes přinesl cizí sportovní botu. Tady to mám: *obnošená, černá, s barevnými proužky,*

tkanička přetržená, doplněná růžovou šňůrkou. Podle vašich slov takhle začal váš vstup do Adámkova případu.“

Kroucký začal v deskách listovat, zaujatě se probíral svými papíry, a Oliva se mimoděk ohlédla po Vacínkovi.

Bílý pejsek spočíval ve svém pelíšku u dveří chaty. Nebyl sám. Packy měl majetnický položené na silně obnošené botě a ve psích očkách radostný výraz *Ted' mi ji nevezmeš!* Byla to Kůrkova černá lezečka s barevnými proužky. Růžová drhaná šňůrka zářila do všech stran.

Olivu napadlo, že nastal čas předstírat infarkt.

V podobě svazku blesků pod bouřkovou oblačností proběhlo Olivě hlavou, jak mohl pes lezečku znovu sebrat. Blesky napověděly, že to udělal snadno. Kůrka včera přišel, hodil kletřík k židli u stolu, kde trucoval Vacínek. Lezečky (tedy i tu, co Olivě u skalní skrýše vypadla z ruky) měl Kůrka po horolezeckém způsobu přivázané za tkaničky navrch kletříku. Dnes dopoledne, když přišli s Karen k *První hlídce* na oběd, hodil Kůrka kletřík znovu ke své židli do Vacínkova dosahu. Kdo by si všímal, co si pejsek pod stolem žužlá. Vacínkovi stačilo překousnout tkaničku, odnést botu do pelíšku a milovaná lezečka byla jeho.

V téhle chvíli bylo kriticky nutné udržet pohledy kapitána Krouckého dál od dveří chaty. Naštěstí Kroucký seděl zády k chatě a na psí pelíšek neviděl. Tedy pokud by se neotočil.

Oliva jako v rozmyšlení vstala a popošla k zábradlí nad údolím. Aby ji Kroucký musel očima sledovat. Zahleděla se na kopce nad údolní částí Staré osady směrem k Lovčím dolům a předstírala, že se snaží na události rozpomenout.

„Víte, pane kapitáne,“ začala zvolna, „tam v Lovčích dolech to byl strašný zážitek. Sám jste mi tehdy říkal, a byla to správná připomínka, že v takové šokující chvíli se nemohu spolehnout na svůj úsudek. Na to, co

vidím před sebou. Pamatuji si Adámkovo oblečení, ale vzpomínka na tu krev,“ Oliva zachvěla hlasem, ale opatrně, aby citový výlev nepřehnala, „je příliš drastická. Následující dny jsem se snažila ty hrozné vzpomínky v sobě utlumit, zahnat, zapomenout... Teď si nejsem jistá, jestli to, co jsem zažila, byla skutečnost. Ale sám jste mě na možné halucinace ze šoku upozornil.“

Kroucký souhlasně přikyvoval.

„Je mi to jasné, paní Foglová. Například – žádnou botu jsme na místě činu nenašli. Už to bylo divné a mířilo proti vaší výpovědi. Ten zmizelý mrtvý horolezec – kdyby se ho snažil někdo odtáhnout, i přes silný déšť by pod převislou stěnou zůstaly stopy. Vaše výpověď měla silně nereálné body, a do toho muž v pracovním obleku s lopatou – po tom také nezůstaly stopy.“

Oliva souhlasila.

„Dnes už si nejsem jistá, co jsem vlastně viděla, a nová výpověď by vypadala jinak. Jenom skutečnost. Jenom to, co bylo naprosto reálné. Tělo Adámka a dost.“

I přes Olivinu usilovnou snahu zamést původní svědectví do kouta Kroucký nebyl ochotný ho jen tak odložit.

„Paní Foglová, chápu, že světelné skvrny a stíny Adámkova těla mohly ve tmavé rozsedlině vyvolat dojem dalšího těla. Chápu, že se před bouřkou stmívalo, a členité okraje skal vypadaly jako postava muže s lopatou. Ale na druhou stranu právě ve vašem případě si myslím, že ty představy mohly mít reálný základ. Pochopte, já dnes nic jiného než vaši výpověď v ruce nemám.“

Kroucký si zklamaně povzdechl a dodal:

„Přišel jsem za vámi, abych se dozvěděl víc o tom horolezci, a nakonec přijdu i o základní popis situace krátce po činu.“

Zavřel desky a povstal.

Vacínek v pelíšku rovněž povstal a lezečku uchopil do zubů.

„Měl jsem se hned na místě o toho mrtvého horolezce zajímat,“ zalitoval Kroucký. „Posuzovat to, jako kdyby se vám jeho tělo jen nezdálo. Tehdy jsem měl rozhodit sítě mezi lezce. Kdo z nich chybí, co kdo kde provedl, a podobně. Zmátlo mě těch pět tisíc, co měl Adámek v rybářské vestě. To mě táhlo soustředit se na podezřelé kšefty. Ty peníze dostane Adámková v dědictví.“

Oliva se neodvážila na Vacínka podívat, aby Kroucký nesledoval její pohled. Naopak ho upozornila, že muži, kteří čekali dole na dřevařské cestě u policejních vozů, na něj mávají. Nejspíš požadují, aby si s návštěvou u kafe pospíšil.

„Označíte případ jako neobjasněný?“ zeptala se Oliva a snažila se vypadat zkormouceně.

„To bych nerad. Ještě mám možnosti. Musím prověřit toho chataře, co Adámkové najednou tak snaživě pomáhá s provozem stánku. Můj místní pomocník, pan Spěvák, ho dobře zná, tak mi s vyšetřováním pomůže. Škoda, že pan Spěvák trvá na jistotě, že s ním ve stánku ten den dopoledne nikdo nebyl. Byl bych raději, kdyby se vaše a jeho svědectví z hlediska důvěryhodnosti prohodila. To bych měl dobrý odraz pro vyšetřování. No, nebudu zdržovat, už půjdu.“

Kroucký poděkoval za pohoštění a s Olivou se loučil.

Vacínek ho pozorně sledoval. Počkal, až host od stolu vykročí podle chaty k pěšince do údolí, popadl do zoubků Kůrkovu lezečku a vlekl ji na rozloučenou Krouckému ukázat. Aby za odměnu dostal pochvalu a příslušný výkřik „to je šikovný pejsek, přinesl botičku!“.

Oliva byla rychlejší. Stačilo pár kroků od zábradlí k pelíšku. S laskavými slovy „Kam se chystáš, Vacínku?“ se hbitě sehnula, překryla

lezečku dlaní a jediným pohybem odtrhla od tkaničky růžovou šňůrku. Zpuchřelá tkanička a nedbale navázaná drhaná šňůrka to bez protestu usnadnily. Odtržením růžové šňůrky zmizela Kůrkova lezečka ze seznamu nalezených stop a stala se bezvýznamnou. Takové lezečky nosí do stěn ve skalním městě skoro každý horolezec (kromě Šenberka ovšem), a snadno je může ve skalách poztrácet. Kdo dokáže, že tahle pochází z místa činu...

Kroucký na Vacínka poskakujícího s botou v zubech významně ukázal a řekl:

„Vidíte, paní Foglová, odtud zřejmě pochází představa chybějící sportovní obuvi u toho mrtvého horolezce. Pes vám ve skalách přinesl klacek, to psi dělají, a v šoku z mrtvoly Adámka se vám propojily dva příbuzné vjemy.“

Oliva omluvně rozhodla ruce (dávala pozor, aby z dlaně nepustila růžovou šňůrku), zatvářila se provinile, její pohled do očí Krouckého vyjádřil závěrům pana kapitána obdiv a uznání, a pak konečně nezvaný host opustil území *První hlídky*. Sestupoval pěšinkou po svahu dolů k autu.

První, co Oliva udělala, když osaměla, byl rychlý odchod do chaty. Z poličky nad palandou vzala vyplétaný košíček se šitím po mamince. Růžovou šňůrku vmotala do chomáčku mašliček a stužek do vlasů. Zavřela ozdobné víko, uložila košíček na poličku, a teprve potom si oddechla.

„Vy jste tomu dal, Vacínku,“ řekla psíčkovi, který ji od prahu sledoval a nabízel paničce lezečku ke hrám. „Tu věc si můžete ponechat, ale nekousejte ji, prosím. Kůrka se bez ní nějaký čas obejde, ale jsem si jistá, že se k nám brzy vrátí.“

První Jeřábková slova, když plný obav a zvědavosti dorazil po odjezdu kriminálky ke dveřím *První hlídky*, byla následující:

„Jak dopadl pohovor s kriminalistou? Budeme sdílet vězeňskou celu?“

„Zatím o nás neví nic,“ odpověděla Oliva. Ale neznělo to přesvědčivě. „Ale co je horší – Vacínek tajně sebral Kůrkovi lezečku s růžovou šňůrkou, kterou jsem uvedla do výpovědi, a odnesl ji do pelíšku u dveří. Kroucký si toho snad nevšiml. Pokud všiml a tají to, jen aby získal čas na získání dalších informací, je s námi konec. Růžová šňůrka! To je důkaz, který nás může potopit.“

Docent Jeřábek se zatvářil tak vážně, až jeho nadpozemsky krásné oči ztemněly.

„Olivo, uvědomuješ si, že hra na uraženou svědkyni nás přivede do kriminálu? Nemohl bych učit na fakultě, kdybych dostal třeba jen podmínku. Víme přece, co je naše občanská povinnost, pokud jsme svědky zločinu. To jsme nesplnili. Navíc jsme pomohli vrahovi k útěku.“

Oliva s tak chmurnými vyhlídkami do budoucnosti nesouhlasila. Snažila se docentovy obavy vyvrátit tvrzením, že jejich podíl na událostech se dá těžko vysvětlit, natož dokázat, ale to také neznělo přesvědčivě.

„Nepochybuji o tom, že se všechno kolem Adámka seběhlo tak, jak mi popsal Kůrka,“ řekla Oliva. „I když Kůrka mohl Adámka kvůli jejich obchodům zavraždit nůžkami ze stánku a svůj čin svést na jiného. Ale mluvil o tom, že Adámek na vraha volal, že *si je vystříhá*. Potom se objeví výstřížky pod stolečkem vedle pultu. Jeden z těch výstřížků pocházel ze dne, kdy k události došlo. Kůrka do krčmy nechodil, aby ho nikdo neviděl s Adámekem pohromadě. Tohle pravidlo by musel porušit. Pan Spěvák dostává „Radostný venkov“ jako první. Jak by mohl Kůrka před panem Spěvákem „Dívku pro tento den“ někde u stánku vystříhovat? To nejde dohromady...“

„Mám v tom zmatek,“ řekl Jeřábek, ale zdálo se, že ho slova Olivy utěšila. „Skočím do *Oklahomy* najít něco k jídlu a dáme si svačinu, co říkáš? Čaj a topinky s něčím navrch, to bych rád. Tvoji špajzku už asi dnešní hosti vyjedli.“

Oliva souhlasila. Zdálo se, že volný čas na přemýšlení teď potřebuje. Jeřábek odkvačil nahoru ke svému srubu.

Odpolední slunce se schovávalo v mlhavé oblačnosti a vítr od řeky byl srpnově chladný. Oliva zašla do chaty připravit svačinu a ze skříně si vzala teplý šál. Než se Jeřábek vrátil, čaj byl uvařený a topinky na stole. Průběh kriminálního činu v krčmě U Přístavu byl také pohromadě.

„Kůrkovi věřím,“ opakovala Oliva, když zasedli ke svačině, „protože jeho verze odpovídá průběhu času. V Kůrkově svědectví Adámek přijel s nákupem dříve než obvykle. Proto ho uviděl už převlečeného do domácího a, což nevěděl, s připraveným podílem v kapse vesty. Naopak ve svědectví pana Spěváka přijel Adámek s nákupem později, ale hned mu přinesl ke stolu turka a noviny. Kdy se převlékl? To pan Spěvák prý netuší. Ale co tedy pan Spěvák od stolu sledoval, když ještě neměl noviny? Musel vidět Adámka, jak mu od pultu nese hrnek. To vidí všichni, co si něco objednájí. Pan Spěvák by si určitě všiml, že začal prodávat v oblečení na motorku. Ale kdyby se Adámek už převlékl, a turka a noviny mu přinesl v domácím, celá scéna by neodpovídala časově.“

Jeřábek z toho výkladu byl nesvůj. Otázal se:

„Z toho plyne co?“

Blížil se triumf Olivina pátrání. I slunce se v té chvíli vynořilo z oblaků a vítězně ozářilo krajinu.

„Z toho plyne, že pan Spěvák někoho kryje. Třeba dlouholetého kamaráda. Musí to být někdo důležitý, když riskuje křivé svědectví. Byli

v tom stánku sami dva. Pan Spěvák a zatím neznámý kamarád. Určitě chatař, protože Kůrka ho tak popsal.“

„Někoho kryje – to zní velice dobře!“ souhlasil Jeřábek.

„Ještě mě napadlo,“ pokračovala Oliva, „že by do příběhu dobře zapadalo, kdyby vrahem Adámka byl sám pan Spěvák.“

„Nesmysl,“ pokáral ji Jeřábek. „Copak by ten člověk pomáhal kriminálce a byl jí pořád na očích? Nemohl by se spolehnout, že se neprořekne. Ten pravý vrah je už dávno za horama. Jako Kůrka s tou básnicí krasavicí.“

„Musím s panem Spěvákem mluvit, jinak nebudu mít pokoj,“ vzdychla Oliva. „Zítra vezmu Vacínka na výlet do Přístavu a k Hornímu potoku. Musíme být v krčmě brzy, abychom ho zastihli.“

„Hlavně mu neříkej, že sis myslela, že vrahem je on sám,“ radil Jeřábek. „Aby se neurazil.“

Vacínek si po celou dobu hrál před chatou s Kůrkovou lezečkou. Jakmile uslyšel od Olivy slovo *výlet*, podezřívavě se podíval na docenta Jeřábka a začal lezečku zahrabávat pod pelíšek.

XI.

Z konvice na plynovém sporáku začala stoupat pára. Adámková ji přenesla k pultu a nalila vroucí vodu do prominentního bucláčku. Přidala k tomu cukřík, lžičku a oplatku. Vůně kávy ovládla okolí pultu až k etažérku s cukrovím.

„Pan Spěvák? To je ten chatař, co se navezl ke kriminálce? K nám přichází vždycky první. Dávala jsem mu před chvílí kafe, a odnášel si "Radostný venkov". Někde tam bude sedět,“ Adámková mávla rukou ke stolům a řekla si o peníze.

Olivě se krčmářka zdála podezřele jiná. Minule se za pultem choulila sklíčená vdova obklopená policií. Teď zmizel černý šifonový šál a vzhled uštvané servírky nahradil šibalský ruměnec. Oranžový pruh v rudých vlasech přímo zářil. Co se stalo? Vysvětlení přišlo samo. Adámková se důvěrně naklonila přes pult k Olivě:

„Víte, co je nového, paní Foglová? František mě požádal o ruku. Tak jsme se domluvili, že se nastěhuje ke mně a budeme bydlet spolu. V zimě nemusím shánět brigádu, říkal František, ať si odpočinu a jsem doma. Vystačíme si s jeho platem. V listopadu mě vezme do Bulharska k moři. František ví o levném ubytování, jezdí tam každý rok. Bude tam chladno, ale já na koupání nejsem. Alespoň jednou v životě uvidím moře! Kde bych já ušetřila na dovolenou u moře?“

Adámková se za pultem narovnala, jako by ji bolela záda. Na omluvu dodala se špetkou vdovského zármutku:

„Je to sice moc brzy, dát se dohromady s jiným mužským po tom, co zabili chudáka Viktora. Ale vždyť jsem s ním nežila tak dlouho. Chataři z osady Přístav příští léto obnoví staré molo, co se muselo rozebrat, když se

pod ním utopil ten záletník. Chtějí to oslavit velkou akcí, tak ji spojíme s naší svatbou. Jen mě mrzí, že jsem Viktorovi neudělala řádný pohřeb. Chataři chtěli, aby měli hostinu, ale jiní mi to rozmlouvali. Stejně bych na pohřeb neměla peníze.“

Vzpomínka na chudáka Viktora se Olivě hodila. Chystala si klíčový dotaz, ale nechtěla vdově připomínat chmurné chvíle. Teď nastal vhodný čas.

„Promiňte mi, že se stále vracím k té nešťastné události, ale vzpomínáte si, jak to bylo, když váš muž přijížděl na motorce z Poříčí... jak přesně si počínal? Co udělal nejdříve? Převlékl se, nebo vybaloval nákup?“

„Vždycky se nejdřív převlékal, býval i v horku nabalený jako pumpa,“ odpověděla bez rozmýšlení Adámková. „Předtím jezdíval do Poříčí po lávce, to byl nalahko, ale lidi si stěžovali. Chudák Viktor kvůli lidem musel zajíždět až do Borové na most. Po ránu od řeky táhne studený vítr, měl strach z prochladnutí, tak se navlékal do silné větrovky a manšestráků.“ Ukázala dozadu do boudy. „Nejdřív tam na tu štokrli odložil batoh. Potom odtlačil motorku na místo. Šel se dozadu převlíct, a já jsem zatím z batohu přendávala párky a klobásy do ledničky a pečivo do šuplat. Naposled se nosí noviny na stolek, aby si je štamgasti brali. Zároveň bych obsluhovala, kdo by dopoledne přišel.“

„Pokud jste musela třeba k tomu zubaři, jak by to probíhalo?“

Adámková se musela zamyslet.

„Nejdřív by Viktor odložil nákup na štokrle. Potom by odvezl za roh motorku. Převlékl by se a ukládal nákup do krámu.“

„A kdyby už byl někdo ve stánku a čekal na občerstvení?“

„To by musel počkat,“ řekla rázně Adámková. „Musel by čekat, až se zboží uloží a obchod otevře. To se nedá nic dělat, když tu nejsem.“

Kasa zašramotila, hovor skončil.

Stoly před stánkem byly volné. Jen poblíž tavníkového plotu trávila občerstvovací přestávku rodinka výletníků a kolem největšího stolu se chataři domlouvali na budoucí sešlosti. Nahoře na větvi nad stolem se pohupovala dřevěná tabulka s umně vyřezanými slovy REZERVÉ OSADY ŠANGHAJ. Na zadní stěnu tabulky někdo černou fixou načmáral NEUZNAVÁ SE NAVĚKY.

Oliva se s kávou, tlumokem a Vacínkem složila tam, kde s Krouckým seděli posledně. Ať se rozhlížela, jak chtěla, pan Spěvák nikde. Nejspíš před ní utekl, když ji zahlédl procházet mezi tavníky do krčmy. Mimoděk řekla nahlas:

„On mi lhal. To ráno ve stánku probíhalo jinak. Pan Spěvák někoho kryje, to už je jisté.“

Řeka souhlasně zašplouchala. Možná její vlnky rozdováděl vítr, možná za rákosím proplouvali vodáci.

Bylo po jedenácté hodině, když Oliva zklamaně opouštěla stánek. Vrátila hrneček a lžičku, rozloučila se s Adámkovou a vykročila k mostku přes Horní potok. Mostek ale nepřešla. Pěšinkou po zarostlém břehu obešla stánek, a i když se to Vacínkovi nelíbilo, vstoupila do smrkového lesa. Ani by tady k vraždě dojít nemuselo, prostředí je strašidelné už od pohledu. Pavučiny a temné stíny. V takovém lese si ani otrlý tramp spacák na zem nehodí.

„Za zadní stěnou stánku se to stalo,“ zašeptala pro sebe Oliva, „jak říkal Kůrka. Tady za stánkem pod těmi proschlými smrký.“

Bezmyšlenkovitě prohlížela závěje rezavého jehličí kolem sebe, aby snad náhodou objevila místo činu s prolitou krčmářovou krví. Jak se tak otáčela se skloněnou hlavou, ozval se tvrdý mužský hlas:

„Copak to hledáte, paní Foglová?“

Těsně za ní stál pan Spěvák.

Oliva zvedla hlavu, a jako při prvním setkání v krčmě se jejich pohledy setkaly. V očích pana Spěváka se objevila odpověď na jistou všetečnou otázku. Nikdo jiný než pan Spěvák se nemohl u stolů před stánkem a za ním v čase činu pohybovat. Protože právě časový průběh událostí, tak jak ho Oliva pracně zjistila u truchlící vdovy za pultem, svědčil proti němu. Současně si Oliva uvědomila, že není nejlepší stát s pachatelem na místě, kde se vraždilo, a kde se to může pohodlně opakovat znovu.

Oliva vsadila na kartu upřímnosti a odpověděla:

„Vy to tady v té houštině za stánkem znáte, vidíte? Byl jste tu s Adámkem. A s tím horolezcem, co čekal na peníze. Našla jsem ho schovaného ve skalách a mluvila jsem s ním o chataři, který zabil Adámka.“

Hlas pana Spěváka byl stále drsný.

„Řeknete mi, kde bych toho kluka našel? Nebo jak se jmenuje?“

Oliva zavrtěla hlavou na znamení, že na tohle neodpoví.

„Nemusíte si dělat starosti. Ten horolezec si vaši podobu v paměti neuchoval. Vždyť to znáte – mladí lidé si tváře starých lidí nepamatují. Ani při přímé konfrontaci by vás nebyl schopen poznat. Kromě toho rychle odjel. Daleko. Je pryč a nedosažitelný.“ Poněkud tišeji dodala: „Nemusíte si dělat starosti ani se mnou. To, co vykládám o tom horolezci a o pátrání, je vlastně pohádka. Mnou vymyšlená pohádka. Nalezla jsem ve skalách tělo Adámka. To je skutečná pravda. Pobouřilo mě, že kriminálka nebere moje svědectví vážně. To je také skutečná pravda. Ale jak sám víte, kapitán Kroucký mě považuje za nevěrohodného svědka. Nemám s tím případem nic společného. Kromě vlastní pohádky, která nemá váhu skutečnosti.“

Pan Spěvák přemýšlel a pohlížel dolů na jehličí. Potom řekl:

„Mohu vám, paní Foglová, vyprávět moji pohádku?“

„Jistě,“ s úlevou souhlasila Oliva. „Nikdo nemůže brát vážně, když si budeme navzájem vyprávět pohádky.“

Pan Spěvák zvedl oči k vrcholků proschlých smrků, jako by sbíral správná slova. Potom začal:

„Víte, paní Foglová, moje paní je hodná ženská. Umí vařit, starat se o domácnost, o mě pečuje víc než vzorně. Ale lidi ji nemají rádi. Je moc přísná, nikdy nemá dobrou náladu, nikdy se neusměje. Říká se o ní, že si myslí, že se před ní i řeka rozestoupí. Je už taková, co dělat. Tady u Horního potoka máme chatu dlouhé roky, jsme tu spokojeni, ale stáří nás dostihlo a už na tohle chataření nestačíme. Vždyť to znáte, chybí elektrika a pro vodu je daleko. Dokud tu moje paní měla kamarádky, bylo dobře. Ale všechny se pomalu z osady vytratily. Zbyly jenom dvě, ale jedna má špatné kyčle a druhá nedávno umřela. Moje paní zůstala na osadě sama. Nějak se zamilovala do zahrádkaření a sehnala mladé manžele, co zdělili zahrádku a nevěděli co s ní. Že prý by raději skály a přírodu. Tak moje paní naši chatu za jejich zahrádku vyměnila. Naši chatu jsem poctivě udržoval, prkna vyměňoval a natíral, je stále jako nová. Tak se u nás bude mladým jistě líbit. Jsem tu naposled. Stěhujeme se. Bude lepší zmizet i kvůli kriminálce.“

„Ale co vy, pane Spěváku? Nebude se vám po Přístavu stýskat?“

„Největší radost jsem měl tady v krčmě. Ráno na kafičko, pěkně v tichu a sám, přečíst noviny. To mi bude chybět.“

„Ale jak do toho poklidu vstoupil Adámek?“

„Dostával jsem „Radostný venkov“ jako první. Možná se mi budete smát, ale já se zamiloval do rubriky „Dívky pro tento den.“ Ty dívky se na mě vždycky tak pěkně smály a hezky se na mě dívaly... Jejich obrázky v „Radostném venkově“ je to nejlepší v mém životě, co mě potkalo. Větší štěstí jsem nenašel.“

Hlas pana Spěváka se zachvěl, ale pokračoval:

„Ten zloduch Adámek to nějak objevil, jednou mi přinesl noviny, šklebil se přitom jako čert, a „Dívka pro tento den“ byla vystřižená. Nic jsem neříkal, ať si dělá, co chce, třeba to bylo jen jednou. Ale on nepřestal. Každé ráno mi s úšklebkem hodil ke kafi vystřižené noviny. Jednou, když tu nikdo nebyl, jsem to nevydržel, vletěl jsem na něj a seřval ho. On vzal z pultu ty nůžky, mával s nimi a utíkal přede mnou kolem potoka za boudu. Tam jsem ho dohonil, a stalo se to. Ani nevím jak. Jako kdyby si sám na ty nůžky naskočil, nebo co. Nebo jako kdyby něco vedlo moji ruku, nevím.“

„Stejně popisuje tu událost i ten horolezec,“ poznamenala Oliva.

Pan Spěvák se pousmál.

„Jestli myslíte, paní Foglová, že toho činu lituju, tak nelituju. Dostal, co si zasloužil. Ohrozil moje dívky. A já jsem se jich zastal. Bránil jsem svoje dívky, a ubránil jsem je. Už je nikdo z výtisku v krčmě vystříhovat nebude.“

Zarazil se a dodal:

„Vlastně ať si je třeba nějaký chatař vystříhá, ale musí to být pouze z obdivných důvodů. To bych dovolil.“

Oliva se zasmála, a i pan Spěvák se usmál.

„Povídali jsme si hezké pohádky, vidíte, paní Foglová!“

„Ano, ale nesmíme to nikomu říkat, protože by si z nás dělali legraci, že si v našem věku takhle dětsky hrajeme,“ souhlasila Oliva, ale s vážnější tváří dodala: „To jste tedy byl vy, kdo sebral ty nůžky. Hned potom, co jsem je položila k těm košíčkům. Když si pro ně přiběhla slečna od toho horolezce.“

Pan Spěvák to přiznal.

„Vlastně je to dobře,“ řekla Oliva. „Nejsou nůžky, není důkaz.“

„Rozejdeme se v dobrém, paní Foglová? Už bychom se neměli potkat.“

„Ale to už nikdy neuvidíte "Dívku pro tento den", když opustíte osadu!"

Pan Spěvák se tajemně uculoval.

„Říkal jsem vám, že moje paní chce zahradničit. Je do toho úplně zapálená, a ta zahrádka má chatku s verandou, altán, studnu, elektriku, stromy, záhony, jezírko a skalku. Připadá si jako v ráji. Víte, že v „Radostném venkově“ je denní dvoustrana pro zahrádkáře? Tak si moje paní objednala roční předplatné, aby se mohla zahrádkářsky vzdělávat. A koupila si slamák a oboustrannou motyčku.“

Pan Spěvák se odmlčel a jeho obličej už nepřestal zářit.

„Představte si, paní Foglová, že já budu dostávat "Dívku pro tento den" každé ráno do schránky! Sama bude chodit za mnou domů.“

„Ale co když „Radostný venkov“ rubriku zruší?“ namítla Oliva.

Pana Spěváka to nerozhodilo.

„To nevadí. Pro mne je důležité, že jsem se dokázal zastat svých dívek. Celý život opravuju stará auta. A teď alespoň jednou jsem dokázal něco velkolepého! Ubránil jsem svoje dívky... Ten nádherný pocit chabrosti mi vydrží do konce života, to vím. Nerad bych kvůli Adámkovi šel do kriminálu, to přiznávám, ale snad to dobře dopadne.“

„Určitě to skončí bez obvinění,“ ujistila ho Oliva. „Byl jste přece u vyšetřování tady v Přístavu, a víte, co se všechno zjistilo. Případ se chýlí k uzavření, a je jisté, že zůstane neobjasněný. Bez nůžek není vražedná zbraň. Beze svědků a stop nejsou důkazy, jak se to stalo. K tomu ten zmatek s převozem těla do Lovčích dolů... Peníze v kapse vesty... Uplynulo už mnoho dní.“

Trochu od sebe poodstoupili. To důležité si řekli, byl čas se loučit.

„Já toho činu nelituju,“ zdůraznil pan Spěvák na závěr.

„Věřím vám,“ řekla Oliva. „Ale můžete mi ještě prozradit, samozřejmě jako pohádku, co jste udělal s těmi nůžkami? Zahodil jste je?“

Pan Spěvák se teď usmál doširoka. Tajemně odpověděl:

„Paní Foglová, ujišťuji vás, že ty staré nůžky ze stánku jsou na místě, které si zaslouží. Kde je jim dobře. Nikdo je nenajde.“

„Jsou v muzeu řemesel? Poslal jste je do muzea?“

Chatař si položil ukazováček na ústa a udělal pššššt! na znamení, že tajemství nebude prozrazeno.

„Sbohem, paní Foglová.“

„Sbohem. Hodně štěstí...“

Pohádkám o chmurném osudu zlomyslného krčmáře Viktora Adámka odzvonilo, a řev vodáků plujících na řece to stvrdil jako úmluvou.

Pan Spěvák odešel za roh boudy jako první. Oliva až za ním, ale dávala pozor, aby někde pod břehem na ni nečíhal s ostrým pracovním náradím v ruce. Přece jen už jednou k tomu došlo, a řekli si příliš důvěrné věci, než aby jí pachatel činu věřil, že ho neudá. Mohl ji nechat vyprávět, co ví, a pak se jí v houští nad potokem zbavit. Ale Oliva se dostala k mostku bezpečně a pana Spěváka už nespatriila.

„Půjdeme na výlet na Zdenčinu skálu,“ řekla Oliva Vacínkovi, když na ni zdola z trávy upřel malá černá očka. „Tohle už opravdu není naše věc.“

XII.

Poslední srpnové dny odcházely za daleký obzor a ve Staré osadě nastalo zvláštní ticho. Vysoké štíhlé borovice nad střechami srubů se vyhřívaly na slunci a usínaly. Nebe zpomalilo běh oblaků a ranní mlhy se sunuly od rybníka stále dál a dál do nitra údolí Jordánky. Jen křik výletníků pobíhajících po starém hrádku zůstal stejný jako na začátku prázdnin. Ale i ten brzy skončí a skalní ostroh utichne. Možná kytary z trampských doupat ve zřícenině budou nadále rušit klid pozdního léta, a jejich drnkavé poselství přivolá podzim...

V posledních srpnových dnech se při večerních slezinách u *První hlídky* nad červeným vínem zkoumalo, kam mohl pan Spěvák ukrýt vražednické nůžky, když Olivě tvrdil, že v úkrytu je nůžkám dobře.

„Do řeky je nehodil,“ tvrdila Oliva, „mohl by ho někdo vidět, nebo plavec na ně u břehu šlápnout. Kdyby se nůžky našly, někoho by napadlo, proč jsou v řece, oznámil by to policii a kolotoč vyšetřování by se rozjel znovu. To by pro pana Spěváka nebylo dobré.“

„Zakopat taky ne,“ říkal Jeřábek. „To je stejné nebezpečí, že zrovna na tom místě bude někdo hledat poklady. Sázel bych na muzeum. Ale když říkal, že v muzeu nejsou, mohli bychom mu věřit.“

„Poslal je na falešnou adresu v balíčku s falešnou adresou odesílatele. Nůžky tak skončily v hlubinách pošty,“ napadlo Olivu.

S tím docent souhlasil, to by byl dobrý úkryt.

Červené víno s nimi popíjel a západ mlhavého slunce za řekou sledoval i malíř Kotík. Nezapojoval se do debaty, vypisoval dvě pohlednice s růžemi.

„Poslyš, mazale,“ zeptal se Jeřábek, „ty posíláš dvě pohlednice?“

„Chci pozvat dvě modelky najednou,“ odpověděl Kotík. „Přivezou tašky narvané jídlem, tedy možná, a kromě toho jsem přišel na to, že malovat společně víc figur je dobrý námět. Udělám z nich klubko zmijí.“

„Dvě se ti nevejdou do lože,“ smál se Jeřábek.

„Uskrovním se.“

„Nejdřív se modelky sežerou navzájem,“ smál se docent, „a pak si tě dají k večeři. Budeš mít ve srubu veselo.“

Kotík pěkným ozdobným písmem dopsal lákací prosby na zadní stranu pohlednic a zálibně si dílo prohlížel. Potom se otázel:

„Odhalili jste, kam se ty prokleté nůžky poděly?“

„Ne,“ odpověděla Oliva. „Asi na to nikdy nepřijdeme. Je to tak lepší.“

Jeřábek přikyvoval.

Ale každý by rád věděl, jak to bylo s jejich zmizením...

Bylo to takhle: když je pan Spěvák nepozorovaně sebral z pultu, kam je tehdy položila Oliva, utíkal s nimi za mostkem cestou nahoru podle Horního potoka. Po cestě narazil na skupinku dívek ohnutých pod objemnými batohy. V čele kráčela starší dáma, na první pohled učitelka nebo mistrová z učňáku.

Dívky se zastavily a ptaly se, zda jdou dobře ke skalnímu městu. Zatímco jim pan Spěvák popisoval směr cesty, podivně si šuškaly.

„My jsme z oděvní průmyslovky na puťáku,“ vysvětlila učitelka, „jdeme postupně každý rok od pramene řeky až k jejímu ústí. A teď s úžasem vidíme, pane, že máte na sobě cvilichovou vestu!“

„To je nějaká vzácnost?“ divil se pan Spěvák.

Ujistily ho, jedna přes druhou, že je to látka k nesehnání. A jestli by jim vestu neprodal. Že si vedou vzorníčky látek a shánějí staré vzácné látky, které se už nevyrábějí. Vlastně ani nenosí. Že mezi sebou vyberou peníze a vestu zaplatí.

Pan Spěvák vzácnou vestu ochotně svlékal.

„Co byste mi platily, děvčata, vždyť je to kus z první světové války. Z téhle látky se šily potahy na slamníky. Byla dobrá proti větru.“

„Nebude vám vadit,“ ujišťovala se učitelka, „že ji zničíme? Rozstříháme ji na proužky a studentky si vezmou vzorek do sborníčku.“

Slovo „rozstříháme“ pana Spěváka ohromilo. Dostal nápad. Ostatně nůžky v boční kapse kalhot ten nápad dostaly taky a vyzývavě ho zastudily do stehna.

„Odneste si s sebou ještě tyhle nůžky,“ řekl honem pan Spěvák. „Našel jsem je v osadě, tady se povaluje krámů ještě po starých chatařích z dvacátých let. Mohly by se vám hodit.“

Jak pan Spěvák předpokládal, dívky i učitelka byly nadšeny.

„Víte, jak je taková starožitnost cenná?“ zvolala učitelka. „Takový dar si nezasloužíme!“

„Jen si je užijte, jsou vaše,“ lišácky potvrdil pan Spěvák.

„Bude s nimi ve škole stříhat jen ta, která přinese nejlepší domácí úkol,“ navrhla jedna z dívek s takovou vervou, že pod svým batohem málem upadla.

Dívkám se návrh zalíbil. Kdyby nebyly na zádech tak zatíženy, radostně by poskakovaly. Líbilo se to i vražednickým nůžkám. Slastně se přimkly k jedné z dívek, když je balila do batohu, a jemně a neznatelně jí vyškrábly do dlaně srdíčko.

Nůžky ze stánku opravdu skončily tam, kde jim bude nejlíp. V tom měl pan Spěvák pravdu. Jako důkaz v případě zabití krčmáře Adámka jsou pro kriminálku ztraceny. Vždyť kdo by si pamatoval, jak přesně vypadaly, a která dívka, včetně učitelky, by uměla popsat chatařského důchodce!

Nůžky i pan Spěvák zůstanou navždy v bezpečí.

Ale v bezpečí nebyl docent Jeřábek. Jednou si vyšel za pěkného sobotního dopoledne za *Mexickou hranici* do lesa, a na pěšině si ho vyčíhal zemědělec Bezdušek. S lopatou stál před ním jako zjevení, a holé čelo měl orosené.

„Hledám chlapa,“ vyrazil ze sebe Bezdušek.

Významným pohybem potěžkal lopatu.

Docent Jeřábek se zahleděl na pana Bezduška káravým pohledem svých krásných očí, kterým na fakultě srážel na kolena i ty největší studentské nezbedy.

„Vždyť už bouřky nejsou, pane Bezdušku, blíží se podzim. Vývoj kumulů a kumulonimbů včetně postupu atmosférického tlaku bouřkám nesvědčí. Ostatně ráno jsem viděl altocirrus v plném rozsahu obzoru. Velkolepá podívaná.“

„Kumulů...“ oslněně opakoval Bezdušek. „Kolumbonimbů...“

Jeřábek navrhl:

„Vezmeme to společně dolů lesem do Lesního baru. Tam se vždycky najde hodně chlapů.“

Objal kombajnéra kolem ramen, sebral mu lopatu s poznámkou, že mu ji pomůže nést, a Bezduškovi nezbylo nic jiného, než se docentovi podvolit.

Kdo by se vzpíral, když se jde do hospody.

Tak šli.

(Konec)

Ze série Zločiny v chatové osadě vyšlo:

Bajonet po Němcích

Detektivní povídky z chatařského prostředí zahájil příběh, v němž se poprvé představila Oliva Foglová a její bílý pejsek Vacínek. Na lesní cestě Oliva nalezne usmrčeného stavebního dělníka, a hned je o namáhavé soupeření s kriminálním vyšetřovatelem Krouckým postaráno. (2012)

Mrtvý ve sklepení

Druhý příběh utvrdí čtenáře v naději, že hezké letní počasí v rekreační oblasti Poříčí jen tak nepomine. Bohužel, mrtvý ze sklepení má kolem hrdla utažený pásek z pánského koupacího pláště, a ačkoli to zní nepravděpodobně, stopy vedou do Staré osady... (2014)

Jednou se neprobudíš

Potřetí je nutné vyřešit kriminální případ v chatové osadě. Je tu prázdninové dobrodružství party studentek, lehkomyslně zamotaných do sítě vražedné hry. Otázkou není, která z nich zemře, ale která přežije, a ztrátám nezabrání ani Oliva Foglová... (2016)

Všechny tři příběhy byly v roce 2016 vydány v nakladatelství Václav Vávra pod jednotným názvem „Bajonet po Němcích“.

Připravuje se:

Chlebiček s majonézou

Mrtvá stařenka z invalidního vozíku mezi balvany na říčním břehu, a podobně i manekýnka z letní módní slavnosti na stejném místě – jak přesvědčit kapitána Krouckého, že vrahem je někdo jiný, než osoba, která se k činům obětavě hlásí? Úkol jako stvořený pro Olivu Foglovou...

Smrt hodného souseda

Bezmezně důvěřovat kdekomu, když jde o peníze, se nevyplácí. Ať se pak takový důvěřivec nediví, když jednoho dne vyletí ze stínů temných skal k jeho chatě ostrý šíp. A když se pak začne účtovat, nastane čas k divení i pro Olivu Foglovou...

Jaroslava Šálková

Srpnové bouřky

(Detektivní příběh ze série Zločiny v chatové osadě)

Vydal: Vladimír Kučera - Mojeknihy.eu

Vydání druhé (v Mojeknihy.eu první), Neratovice 2024

Více informací o díle Jaroslavy Šálkové na webu www.rodocapsa.cz